

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

Tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: Pretresni panel II

sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija

sudija Kristof Barte

sudija Genel Metro

sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 3. oktobar 2023.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

**Peta odluka o zahtevu specijalizovanog tužioca za prihvatanje dokaza bez
posredstva svedoka**

Vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca
Vard Ferdinandus

Zastupnik žrtava
Sajmon Loz

Branilac Hašima Tačija
Gregori Kiho

Branilac Kadrija Veseljija
Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija
Džefri Roberts

Branilac Jakupa Krasnićija
Venkatešvari Alagenda

PRETRESNI PANEL II (u daljem tekstu: panel), na osnovu članova 21 i 40(2) i (6)(h) Zakona br. 05/L 053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 137 i 138(1) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 16. decembra 2022. panel je pozvao Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) da podnese zahtev za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka za (i) materijal sa spiska dokaznih predloga koji namerava da koristi za prvih četrdeset svedoka i (ii) dokazni materijal koji u ovoj fazi postupka smatra važnim za jasno i efikasno izvođenje dokaza (u daljem tekstu: četvrti usmeni nalog).¹

2. Dana 8. februara 2023. Specijalizovano tužilaštvo podnelo je zahtev za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka (u daljem tekstu: zahtev tužilaštva).²

3. Dana 21. februara 2023. panel je, na zahtev odbrane Hašima Tačija (u daljem tekstu: g. Tači), odbrane Kadrija Veseljija (u daljem tekstu: g. Veselji), odbrane Redžepa Seljimija (u daljem tekstu: g. Seljimi) i odbrane Jakupa Krasnićija (u daljem tekstu: g. Krasnići; u daljem tekstu: optuženi, odbrana), rok za podnošenje odgovora na zahtev za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka produžio do 21. marta 2023.³

---

¹ Engleski transkript sednice, panel, 16. decembar 2022, str. 1775, red 6, do str. 1776, red 5.

² F01268, specijalizovani tužilac, *Prosecution Application for Admission of Material through the Bar Table /Zahtev tužilaštva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/, 8. februara 2023, s poverljivim priložima 1–4, 6, 7 i priložima 5, 8.*

³ F01309, panel, *Decision on Defence Request for a Revised Bar Table Motion and a Suspension and an Extension of Time /Odluka o zahtevu odbrane za izmenu zahteva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka, za suspenziju i za produženje roka/, 21. februar 2023, stavovi 15, 16(c).*

4. Dana 21. marta 2023. odbrana je dostavila odgovor na zahtev tužilaštva (u daljem tekstu: odgovor odbrane).⁴
5. Dana 23. marta 2023. tužilaštvo je dostavilo obaveštenje u kom je ispravilo greške vezane za dva dokumenta navedena u svom prvobitnom zahtevu (u daljem tekstu: obaveštenje tužilaštva).⁵
6. Dana 31. marta, 9. juna, 27. jula i 8. avgusta 2023. panel je doneo odluke u kojima je razmatrao pojedine aspekte zahteva tužilaštva kojim se traži prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka (u daljem tekstu: odluka o zahtevu tužilaštva, druga odluka o zahtevu tužilaštva, treća odluka o zahtevu tužilaštva, četvrta odluka o zahtevu tužilaštva).⁶
7. Dana 17. jula 2023, na zahtev Veseljijeve i Krasnićijeve odbrane da im se dozvoli ulaganje žalbe na drugu odluku o zahtevu tužilaštva, panel je doneo odluku kojom je odobrio taj zahtev (u daljem tekstu: odluka o zahtevu Veseljijeve u Krasnićijeve odbrane da im se odobri ulaganje žalbe na drugu odluku o zahtevu tužilaštva).⁷
8. Dana 23. avgusta 2023. panel Apelacionog suda doneo je odluku kojom je odbio žalbu na drugu odluku o zahtevu tužilaštva, složio se sa zaključkom

---

⁴ F01387, specijalizovani branilac, *Joint Defence Response to Prosecution Application for Admission of Material Through the Bar Table* /Zajednički odgovor odbrane na zahtev tužilaštva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/, 21. mart 2023, poverljivo, s poverljivim priložima 1–8.

⁵ F01393, specijalizovani tužilac, *Prosecution Notification Concerning Two Submitted Bar Table Items* /Obaveštenje tužilaštva o dva dokumenta iz zahteva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/, 23. mart 2023, poverljivo.

⁶ F01409, panel, *Decision on Specialist Prosecutor's Bar Table Motion* /Odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka/, 31. mart 2023, poverljivo; F01596, panel, *Second Decision on Specialist Prosecutor's Bar Table Motion* /Druga odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka/, 9. jun 2023; F01705, panel, *Third Decision on Specialist Prosecutor's Bar Table Motion* /Treća odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka/, 27. jul 2023; F01716, panel, *Fourth Decision on Specialist Prosecutor's Bar Table Motion* /Četvrta odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka/, 8. avgust 2023, poverljivo.

⁷ F01678, panel, *Decision on Veseli and Krasniqi Defence Request for Certification to Appeal the Second Decision on Specialist Prosecutor's Bar Table Motion* /Odluka o zahtevu Veseljijeve i Krasnićijeve odbrane da im se odobri ulaganje žalbe na drugu odluku o zahtevu specijalizovanog tužioca za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/, 17. jul 2023.

pretresnog panela da popisi s operacija pretresa i plenidbe ispunjavaju uslov iz pravila 39(4), kojim je predviđeno da specijalizovani tužilac vrši „popis s detaljnim opisom i podacima o svakom zaplenjenom predmetu“, i konstatovao da pretresni panel u svom tumačenju pravila 39 nije odstupio od prostog i uobičajenog značenja pojma „svaki predmet“ i da je u skladu sa ciljem i svrhom pravila 39 (u daljem tekstu: odluka panela Apelacionog suda).⁸

II. ARGUMENTACIJA

9. Tužilaštvo traži da se bez posredstva svedoka prihvate dokumenti iz šest kategorija: (i) saopštenja za štampu, političke izjave i druga saopštenja Glavnog štaba Oslobodilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: OVK), (ii) radne verzije javnih saopštenja OVK zaplenjene kod g. Krasnićija, (iii) objavljeni arhivski zapisi Radija Slobodno Kosovo, medijske agencije Glavnog štaba OVK, (iv) objavljeni arhivski zapisi Kosovapresa, medijske službe Glavnog štaba OVK, (v) materijal Kosovapresa koji su preuzeli drugi mediji i (vi) drugi dokumenti koji ne potpadaju pod ovih pet kategorija ali na koje se odnosi četvrti usmeni nalog panela.⁹

10. Odbrana u odgovoru kaže da zahtev tužilaštva predstavlja neopravdan i štetan pokušaj da se izdejstvuje prihvatanje velike količine dokaznog materijala koji neće biti predmet nepristrasne analize i čija autentičnost i sadržaj neće morati da se potvrđuju, što bi se inače uradilo kad bi se taj materijal predočavao posredstvom svedoka.¹⁰ Odbrana tvrdi da se tužilaštvo nije pridržavalo uputstva panela da na sporni materijal primeni stroge kriterijume te da na usvajanje

---

⁸ IA029/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Veseli and Krasniqi Appeal against Second Decision on Specialist Prosecutor's Bar Table Motion* /Odluka po Veseljijevoj i Krasnićijevoj žalbi na drugu odluku o zahtevu specijalizovanog tužioca za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka/ (u daljem tekstu: odluka po žalbi na drugu odluku o prihvatanju dokaza bez posredstva svedoka), 23. avgust 2023, poverljivo i *ex parte*. Javna redigovana verzija (IA029/F00005/RED) izdata je istog dana.

⁹ Zahtev tužilaštva, stav 2.

¹⁰ Odgovor odbrane, stav 1.

predloži samo materijal velike dokazne snage.¹¹ Odbrana dodaje da će ovakvim pristupom sudski spis biti preopterećen a pravičnost postupka ugrožena, pošto će se znatno narušiti princip da se suđenje vodi usmeno, javno i prema načelu kontradiktornosti, a to neće ubrzati postupak niti će omogućiti donošenje pravične presude.¹² Osim toga, odbrana iznosi načelne primedbe na prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka za 13 kategorija dokumentarnih dokaza, kao i neke konkretne primedbe za čitav niz dokumenata.¹³

III. MERODAVNO PRAVO

11. Merodavno pravo relevantno za ovo pitanje izloženo je pre svega u članu 40(6)(h) Zakona i pravilu 138(1) Pravilnika, i o njemu se već detaljno raspravljalo u odluci o zahtevu tužilaštva.¹⁴ Panel će iste kriterijume primeniti i u ovoj odluci.

IV. DISKUSIJA

A. PRELIMINARNA PITANJA

12. Panel napominje da je u ranijim odlukama o zahtevima za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka prednost davao (i) dokumentima za koje je tužilaštvo utvrdilo da su povezani s prvih šest svedoka, (ii) dokumentima za koje je tužilaštvo utvrdilo da su povezani s narednih šest svedoka, (iii) prilogu 1 uz zahtev tužilaštva (bez dokumenata zaplenjenih kod g. Krasnićija ili g. Seljimija) i (iv) prilogima 3–5 uz zahtev tužilaštva. U ovoj odluci panel će razmatrati sve preostale dokumente zaplenjene u domu g. Krasnićija ili domu g. Seljimija.

---

¹¹ Odgovor odbrane, stav 3.

¹² Odgovor odbrane, stav 4.

¹³ Odgovor odbrane, stavovi 14–105; prilozi 1–6 uz odgovor odbrane.

¹⁴ V. odluku o zahtevu tužilaštva, stavove 8–13.

13. Panel napominje i da su tri dokumenta¹⁵ već usvojena,¹⁶ te da je zahtev za njihovo usvajanje bez posredstva svedoka time postao bespredmetan.

14. Panel u ovoj fazi neće razmatrati prihvatanje jednog dokumenta za koji tužilaštvo nije dostavilo ispravnu verziju na albanskom ili na engleskom.¹⁷ Zato panel, ne prejudicirajući dalje zahteve, u ovoj fazi postupka odbacuje prihvatanje dokumenta SPOE00229232-SPOE00229233.

B. KATEGORIJE PREDLOŽENIH DOKAZA

15. Tužilaštvo traži usvajanje 117 dokumenata koje panel dosad nije razmatrao a koji su zaplenjeni tokom pretresa Krasnićijevog i Seljimijevog doma.¹⁸

---

¹⁵ Panel napominje da se u ovoj odluci kod navođenja dokumenata iz priloga zahtevu tužilaštva podrazumevaju i njihovi eventualni prevodi, osim tamo gde je izričito rečeno drugačije.

¹⁶ 1D00030, 1D00033, 1D00047; v. takođe prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 23; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 264, 282.

¹⁷ Panel napominje da su u dokumentu SPOE00229232-SPOE00229233 navedena samo mašinom kucana pitanja, a ne i rukom pisani odgovori, koji su dati u dokumentu SPOE00229232-SPOE00229233-ET; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 41.

¹⁸ 086872-086872, SPOE00230213-SPOE00230213, SPOE00230124-SPOE00230124, 086832-086832, 086841-086841, 086855-086855, U000-9953-U000-9953, 086863-086863, SPOE00230775-SPOE00230775 i SPOE00230797-SPOE00230797; v. zahtev tužilaštva, dokumente 29A, 31, 31A, 47, 48, 48A, 62, 63A, 66-67; SPOE00231368-SPOE00231369, SPOE00231905-00231905, SPOE00231370-SPOE00231370, SPOE00231309-SPOE00231311, SPOE00232784-00232785, SPOE00231901-00231903, SPOE00231896-00231898, SPOE00225232-SPOE00225232, SPOE00231371-SPOE00231371, SPOE00225233-SPOE00225233, SPOE00225166-SPOE00225167, SPOE00225225-SPOE00225225, SPOE00231372-SPOE00231373, SPOE00232794-00232795, SPOE00232745-00232746, SPOE00231326-SPOE00231327, SPOE00225168-SPOE00225168, SPOE00232775-00232775, SPOE00231899-00231900, SPOE00225019-SPOE00225019, SPOE00225046-SPOE00225048, SPOE00232068-00232068, SPOE00231328-SPOE00231329, 086846-086847, SPOE00232086-00232087, SPOE00231376-SPOE00231377, 086844-086845, SPOE00231374-SPOE00231375, SPOE00231378-SPOE00231379, SPOE00232783-00232783, SPOE00225069-SPOE00225070, SPOE00232612-00232614, SPOE00225218-SPOE00225219, SPOE00232813-00232814, SPOE00225215-SPOE00225217, SPOE00225227-SPOE00225228, SPOE00225230-SPOE00225231, SPOE00231332-SPOE00231335, SPOE00227888-SPOE00227890, SPOE00225208-SPOE00225208, SPOE00225234-SPOE00225235, SPOE00225220-SPOE00225220, SPOE00231904-00231904, SPOE00231380-SPOE00231381, SPOE00231831-00231832, SPOE00231390-SPOE00231390, SPOE00231330-SPOE00231331, SPOE00231922-00231923, SPOE00231833-00231834, SPOE00231391-SPOE00231392, SPOE00231340-SPOE00231343, SPOE00231982-00231982, SPOE00231921-00231921, SPOE00231382-SPOE00231383, SPOE00232868-00232868, SPOE00231946-00231946, SPOE00231346-SPOE00231347, SPOE00225162-SPOE00225162, SPOE00228826-SPOE00228826, SPOE00227854-SPOE00227856, SPOE00231384-SPOE00231385, SPOE00229228-

16. Odbrana osporava zakonitost plenidbe izvršene u domu g. Krasnićija odnosno g. Seljimija, i to na osnovu (i) navoda o manjkavostima u izvršenom popisu, (ii) činjenice da nije dostavljen primerak popisa albanskom jeziku, (iii) činjenice da tokom (dela) pretresa izvršenog u domu g. Krasnićija nije bio prisutan pravni zastupnik i (iv) navoda o kršenju prava optuženih.¹⁹

17. Panel podseća na svoj zaključak o zakonitosti pretresa i plenidbe koji je izneo u drugoj odluci o zahtevu tužilaštva i koji je potvrdio i panel Apelacionog suda.²⁰ Panel podseća i na svoje zaključke i zaključke panela Apelacionog suda o popisu sačinjenom posle pretresa i plenidbe.²¹ Dalje, panel napominje da je Tačijeva odbrana u međuvremenu kao svoje dokazne predmete dostavila najmanje četiri dokumenta zaplenjena u domu g. Krasnićija ili g. Seljimija.²² Panel će razmotriti dopuštenost preostalih dokumenata zaplenjenih u domu g. Krasnićija i domu g. Seljimija.

SPOE00229229, v. prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokumente 1, 2A–2B, 3, 4A–4E, 5A–5F, 6, 7A–7C, 8A–8D, 9A–9C, 10A–10C, 11, 12A–12B, 13–14, 15A–15C, 16, 20–22, 24, 25A–25B, 26A–26B, 27–28, 29A–29B, 30–31, 32A–32B, 33–40; U000-0531-U000-0531, SPOE00248506-00248506, SPOE00248503-00248503, SPOE00248502-00248502, SPOE00232821-00232821, SPOE00232251-00232252, SPOE00232076-00232081, SPOE00232065-00232065, SPOE00231511-SPOE00231513, SPOE00231482-SPOE00231498, SPOE00231444-SPOE00231464, SPOE00229213-SPOE00229214, SPOE00229215-SPOE00229216, SPOE00228822-SPOE00228822, SPOE00228801-SPOE00228806, SPOE00228192-SPOE00228194, SPOE00227671-SPOE00227674, SPOE00227462-SPOE00227503, SPOE00227329-SPOE00227335, SPOE00225282-SPOE00225285, SPOE00225277-SPOE00225277, SPOE00225270-SPOE00225270, SPOE00225264-SPOE00225264, SPOE00225261-SPOE00225261, SPOE00225256-SPOE00225257, SPOE00225255-SPOE00225255, SPOE00225252-SPOE00225252, SPOE00225250-SPOE00225250, SPOE00225249-SPOE00225249, SPOE00225248-SPOE00225248, SPOE00225247-SPOE00225247, SPOE00225246-SPOE00225246, SPOE00225243-SPOE00225243, SPOE00225242-SPOE00225242, SPOE00225238-SPOE00225238, SPOE00225155-SPOE00225156, SPOE00225153-SPOE00225154, SPOE00225152-SPOE00225152, SPOE00225151-SPOE00225151, SPOE00225150-SPOE00225150, SPOE00225131-SPOE00225131, SPOE00225106-SPOE00225130, SPOE00223376-00223376, SPOE00223375-00223375, SPOE00223374-00223374, SPOE00223373-00223373; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 187, 205, 207, 209, 213, 215, 219, 221, 223, 225, 227, 239–240, 244, 246, 248, 250, 254, 256, 272, 274, 276, 278, 280, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 321, 323, 325, 327.

¹⁹ Odgovor odbrane, stavovi 31–51.

²⁰ Druga odluka o usvajanju dokaza bez posredstva svedoka, stavovi 101–120; v. takođe odluku po žalbi na drugu odluku o prihvatanju dokaza bez posredstva svedoka, stavove 32, 36.

²¹ V. odluku panela Apelacionog suda, stavove 32, 36–38.

²² V. 1D00030, 1D00033, 1D00047, 1D00048.

18. Panel je ocenio sve dokumente zaplenjene u domu g. Krasnićija ili u domu g. Seljimija razvrstavši ih u sledeće kategorije: (i) prilog 1 – saopštenja za štampu, političke izjave i druga saopštenja Glavnog štaba Oslobodilačke vojske Kosova, (ii) prilog 2 – radne verzije saopštenja za javnost zaplenjene kod g. Krasnićija i (iii) prilog 6 – drugi dokumenti navedeni u četvrtom usmenom nalogu, od 16. decembra 2022. godine.

1. Prilog 1 – saopštenja za štampu, političke izjave i druga saopštenja Glavnog štaba Oslobodilačke vojske Kosova

19. Tužilaštvo traži usvajanje 10 saopštenja za štampu, političkih izjava ili drugih saopštenja za javnost Glavnog štaba OVK prvobitno objavljenih u listovima „Zëri i Kosovës“, „Rilindja“, „Bujku“ i „Koha Ditore“, a zaplenjenih u domu g. Krasnićija ili u domu g. Seljimija.²³ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni i autentični, da imaju dokaznu snagu i da njihovim usvajanjem interesi odbrane neće biti neopravdano ugroženi.²⁴

20. Odbrana se protivi zahtevu da se saopštenja za štampu navedena u prilogu 1 uz zahtev tužilaštva prihvate bez posredstva svedoka. Naime, odbrana tvrdi da su mnoga od tih saopštenja za štampu predočena preko svedoka koji su svedočili pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (u daljem tekstu: MKSJ), čija su pretresna veća prihvatila (i) da su te dokumente pisali različiti ljudi, među kojima su bili i komandanti zona koji nisu znali ništa o Glavnom štabu, (ii) da su ti dokumenti korišćeni u propagandne svrhe i (iii) da je u njima zato često bilo preterivanja ili da im je sadržaj menjan.²⁵ Odbrana tvrdi da ti zaključci

---

²³ 086872-086872, SPOE00230213-SPOE00230213, SPOE00230124-SPOE00230124, 086832-086832, 086841-086841, 086855-086855, U000-9953-U000-9953, 086863-086863, SPOE00230775-SPOE00230775, i SPOE00230797-SPOE00230797; v. prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokumente 29A, 31, 31A, 47, 48, 48A, 62, 63A, 66–67.

²⁴ Zahtev tužilaštva, stav 3.

²⁵ Odgovor odbrane, stav 16.

ozbiljno dovode u pitanje pouzdanost i autentičnost tih dokumenata, koji *prima facie* ne ispunjavaju uslove iz pravila 138.²⁶ Osim toga, odbrana tvrdi da na nekim od tih dokumenata nema potpisa, pečata, a ponekad ni datuma, da se ne zna ko je njihov autor, da je nejasno na osnovu kojih su informacija pisani i da „originalne“ verzije nisu dostupne, te da oni stoga ne ispunjavaju uslove za usvajanje bez svedoka koji će objasniti njihov kontekst.²⁷ Pored toga, odbrana iznosi i konkretne primedbe na mnoge pomenute dokumente.²⁸

21. Panel napominje da ti dokumenti obuhvataju: (i) jedan intervju koji je g. Krasnići prvobitno dao britanskoj radio-televiziji (British Broadcasting Corporation, u daljem tekstu: BBC) a koji je preuzela „Koha Ditore“ i javno saopštenje br. 6,²⁹ (ii) dve verzije teksta „Poruka Glavnog štaba OVK albanskom narodu“, objavljenog u „Koha Ditore“ i „Zëri i Kosovës“,³⁰ (iii) memorandum OVK upućen međunarodnoj zajednici, pod naslovom „Kosovo je kroz istoriju imalo svoj politički status, a OVK se bori za njegovu nezavisnost“, objavljen u listu „Rijinda“, s rukom dopisanim „17.10.1998“,³¹ (iv) saopštenja za štampu br. 60 i 73,³² objavljena u listovima „Bujku“ i „Zëri i Kosovës“, i jedno nenumerisano saopštenje za štampu pod naslovom „Neprijateljeva opasna sklonost da širi sukob“, objavljen u „Koha Ditore“, koje je, kako tvrdi tužilaštvo, identično saopštenju za štampu br. 60,³³ (v) političke izjave br. 3, 20 i 31, objavljene u „Koha Ditore“ ili u „Zëri i Kosovës“³⁴

---

²⁶ Odgovor odbrane, stav 17.

²⁷ Odgovor odbrane, stav 17.

²⁸ Prilog 1 uz odgovor odbrane, dokumenti 29A, 31, 31A, 47, 48, 48A, 62, 63A, 66–67.

²⁹ 086872-086872; prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokument 29A.

³⁰ SPOE00230213-SPOE00230213, SPOE00230124-SPOE00230124; prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 31, 31A.

³¹ 086832-086832; prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokument 47.

³² Panel napominje da saopštenje za štampu br. 73 (SPOE00230775-SPOE00230775) sadrži i saopštenje Narodnog pokreta Kosova pod naslovom „OVK nije osnovana na Kosovu da bi kapitulirala u Rambujeu“; prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokument 66.

³³ 086841-086841, 086855-086855, SPOE00230775-SPOE00230775; prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 48, 48A, 66.

³⁴ U000-9953-U000-9953, 086863-086863, and SPOE00230775-SPOE00230775; prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 62, 63A, 66.

i (vi) jedan dokument s intervjuom koji je, kako se tvrdi, g. Tači dao albanskoj televiziji i politička izjava br. 33.³⁵

22. Pre svega, panel primećuje da je tužilaštvo neke dokumente iz priloga 1 svom zahtevu opisalo kao saopštenja za štampu, političke izjave i druga saopštenja Glavnog štaba OVK za javnost, ali da dva dokumenta sadrže i intervjuje koje su medijima, po svemu sudeći, dali g. Krasnići i g. Tači,³⁶ pa će se oni u nastavku razmatrati posebno.

*(a) Saopštenja za štampu, političke izjave i druga saopštenja Glavnog štaba
Oslobodilačke vojske Kosova*

23. Panel konstatuje da su svi ti dokumenti relevantni za navode u izmenjenoj optužnici jer se odnose, između ostalog, i na sledeća pitanja: (i) ulogu i ovlašćenja Glavnog štaba OVK, (ii) pokušaje da se OVK prikaže kao jedini legitimni glas albanskog naroda Kosova, (iii) korišćenje saopštenja za štampu, političkih izjava i drugih sredstava za prenošenje stavova Glavnog štaba OVK o pitanjima relevantnim za ovaj predmet, (iv) ulogu, kontrolu i saznanja Glavnog štaba OVK o vojnim aktivnostima u pojedinim operativnim zonama, (v) prisustvo na konferenciji u Rambujeu i (vi) implementaciju rezolucije 1160 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.³⁷

24. Panel napominje da odbrana osporava autorstvo saopštenja za štampu, političkih izjava i saopštenja za javnost Glavnog štaba OVK; panel, međutim, podseća na zaključak koji je izneo u drugoj odluci o zahtevu tužilaštva, naime, da će se o pitanju autorstva saopštenja za štampu, političkih izjava i drugih

---

³⁵ SPOE00230797-SPOE00230797; prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokument 67.

³⁶ Prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 29A, 67.

³⁷ F00999/A01, specijalizovani tužilac, *Annex 1 to Submission of Confirmed Amended Indictment* /Prilog 1 uz podnesak kojim se dostavlja potvrđena izmenjena optužnica/ (u daljem tekstu: izmenjena optužnica), 30. septembar 2022, strogo poverljivo i *ex parte* (stepen tajnosti izmenjen u „poverljivo“ 26. januara 2023), stavovi 15, 19, 21, 24, 26.

saopštenja za javnost Glavnog štaba OVK rešavati na suđenju.³⁸ Isti zaključak važi i za sve takve dokumente navedene u ovoj odluci. Isto tako, pitanje svrhe tih saopštenja za štampu ocenjivaće se na kraju suđenja, u kontekstu svih relevantnih dokaza.

25. Što se tiče pitanja autentičnosti, panel konstatuje da su ti dokumenti *prima facie* autentični, pošto se u svima osim u jednom navode datum i autor i pošto su svi objavljeni u listovima „Zëri i Kosovës“, „Rilindja“, „Bujku“ i „Koha Ditore“. Osim toga, panel napominje da se sadržaj ta četiri dokumenta, uz neznatna odstupanja, podudara s drugim verzijama koje su već usvojene kao dokaz.³⁹ Panel napominje da dokument 086832-086832 nije datiran, ali konstatuje da je on uprkos tome *prima facie* autentičan i primećuje da se rukom dopisan datum „17.10.1998“ podudara s verzijom objavljenom u listu „Bujku“, koja takođe nosi datum 17. oktobar 1998.⁴⁰ Taj se dokument i po sadržaju podudara s tim datumom. Panel napominje da dokument 086855-086855 ne nosi broj saopštenja za štampu, ali se ipak uverio da je to saopštenje za štampu br. 60, pošto je njegov sadržaj podudaran sa sadržajem dokumenta 086841-086841, koji je označen kao saopštenje za štampu br. 60.⁴¹

26. Panel se uverio da sva saopštenja za štampu i političke izjave u dokumentima 086872-086872, 086841-086841, 086855-086855, U000-9953-U000-9953, 086863-086863, SPOE00230775-SPOE00230775 i SPOE00230797-SPOE00230797 imaju *prima facie* dokaznu snagu. Panel napominje da su ti dokumenti objavljeni za potrebe OVK i da bi mogli biti relevantni za neke dosad navedene činjenice i

---

³⁸ Druga odluka o zahtevu tužilaštva, stav 71.

³⁹ Panel između ostalog napominje sledeće: (i) dokumenti 48 i 48A u prilogu 1 uz zahtev tužilaštva i dokazni predmet P00159 jesu saopštenje za štampu 60; (ii) dokument 62 u prilogu 1 uz zahtev tužilaštva i P00311 jesu političke izjave 20; (iii) dokument 63A u prilogu 1 uz zahtev tužilaštva, dokazni predmeti P00270_ET.15 i P00312 jesu političke izjave 3; i (iv) dokument 29A u prilogu 1 i dokazni predmet P00291 jesu politička izjava br. 6.

⁴⁰ Prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokument 47.

⁴¹ Prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 48, 48A.

okolnosti. Mnogi su objavljeni i u nekoliko različitih dnevnih novina.⁴² Osim toga, panel napominje da se mnogi i međusobno potkrepljuju, i po sadržaju i po formatu. Radne verzije četiri navedena saopštenja za štampu i političkih izjava pronađene su i u domu g. Krasnićija, o čemu će biti govora u nastavku.⁴³

27. Kao što je već rečeno, to što su saopštenja OVK za štampu možda služila i u propagandne svrhe i što neka od njih sadrže izvesna preterivanja ne znači da se ona ne mogu usvojiti. Panel će, u kontekstu svih dokaza, utvrditi koju je svrhu ti dokumenti trebalo da imaju. Panel će, osim toga, u kontekstu svih dokaza razmotriti i sadržaj tvrdnji iznetih u tim dokumentima.

28. I na kraju, panel konstatuje i da dokumenti SPOE00230213-SPOE00230213 i SPOE00230124-SPOE00230124 („Poruka albanskom narodu“, objavljena u listovima „Koha Ditore“ i „Zëri i Kosovës“), kao i dokument 086832-086832 imaju *prima facie* dokaznu snagu. Poruka albanskom narodu objavljena je u dva različita lista, a u domu g. Krasnićija pronađene su četiri radne verzije tog teksta.⁴⁴ Dokument 086832-086832 objavljen je u listu „Rilindja“, a radna verzija pronađena je u domu g. Krasnićija. Oni bi mogli biti relevantni i mogli bi imati dokaznu snagu ne samo zbog sadržaja nego i zbog pitanja autorstva, i zato što bi se njima mogli potkrepiti drugi dokumenti koji se pripisuju Glavnom štabu OVK.

29. Panel se uverio da je *prima facie* dokazna snaga dokumenata navedenih u stavovima 26–28 ove odluke veća od eventualne štete po optužene. Odbrana će imati priliku da sadržaj tih dokumenata ospori unakrsnim ispitivanjem relevantnih svedoka.

---

⁴² V. gore, fusnotu 39.

⁴³ Panel napominje sledeće: (i) dokument 63A u prilogu 1 i dokumenti 2A-2B u prilogu 2 uz zahtev tužilaštva jesu političke izjave 3; (ii) dokumenti 48 i 48A u prilogu 1 i dokument 20 u prilogu 2 uz zahtev tužilaštva jesu saopštenja za štampu 60; (iii) dokument 62 u prilogu 1 i dokumenti 25A-25B u prilogu 2 uz zahtev tužilaštva jesu političke izjave 20; i (iv) dokument 66 u prilogu 1 i dokument 36 u prilogu 2 uz zahtev tužilaštva jesu saopštenja za štampu 73.

⁴⁴ Prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 31, 31A.

(b) *Intervjui i izjave koje su optuženi dali medijima*

30. Kod dokumenata u okviru dve predložene grupe dokumenata naročito se nameću pitanja dopuštenosti, a to su: (i) dokument 086872-086872, koji sadrži reprint Krasnićijevog intervjua BBC-u, prenet u rubrici „Kosovë / Botë”, i (ii) dokument SPOE00230797-SPOE00230797, u kom se prenosi jedan intervju sa g. Tačijem. Odbrana iznosi tri međusobno povezana pitanja: (i) nije jasno ustanovljeno da su ti intervjui tačno i u potpunosti zabeleženi, (ii) njihova eventualna dokazna snaga ne može se u potpunosti oceniti bez dodatnog konteksta i/ili potkrepljenja i (iii) usvajanje dokumenata koji navodno odražavaju mišljenja i izjave optuženih problematično je sa stanovišta pravičnosti i prava na suočavanje sa svedocima.⁴⁵

31. Panel je već napomenuo da će izveštaje iz medija i zabeležene intervjue koje tužilaštvo predlaže uzimati s oprezom.⁴⁶ Razlog tome je činjenica da tužilaštvo nije pozvalo lica odgovorna za sastavljanje tih dokumenata (novinare, urednike) da svedoče u sudnici. Panel je imao u vidu činjenicu da izjave pripisane nekom licu mogu biti predmet uredničkog komentara ili da mogu biti preformulisane.⁴⁷ Panel je te činjenice imao u vidu kad je odlučivao da li da usvoji te dokumente, a činiće to i kad bude odlučivao da li i koliku dokaznu snagu da im prizna.

---

⁴⁵ Prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 29A, 67.

⁴⁶ Druga odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka, stav 30; v. takođe ICTY, *Prosecutor v. Karadžić*, IT-95-5/18-T, [Decision on Accused's Bar Table Motion \(Karadžić Statements\)](#) (u daljem tekstu: *Karadžić Decision*), 2. april 2014; *Prosecutor v. Karadžić*, IT-95-5/18-T, [Decision on Prosecution's Motion for the Admission of Documents From the Bar Table \(Municipalities\)](#) (u daljem tekstu: *Karadžić Decision (Municipalities)*), 25. maj 2012, stavovi 30–32; *Prosecutor v. Karadžić*, IT-95-5/18-T, [Decision on Prosecution's Motion for the Admission of Evidence From the Bar Table \(Srebrenica\)](#) (u daljem tekstu: *Karadžić Decision (Srebrenica)*), 22. maj 2012, stavovi 15–17.

⁴⁷ V. *Karadžić Decision*, stav 10; [Karadžić Decision \(Municipalities\)](#), stav 31; [Karadžić Decision \(Srebrenica\)](#), stav 16.

32. Panel se uverio da su oba ta dokumenta relevantna, što odbrana, po svemu sudeći, i ne osporava. Konkretno, u njima postoje naznake o ulogama, ovlašćenjima i položajima g. Tačija i g. Krasnićija. Panel napominje da su predmetne izjave date slobodnom voljom i u okviru Tačijeve i Krasnićijeve uloge i funkcije u okviru Glavnog štaba OVK. Ti dokumenti su *prima facie* autentični, što se vidi i po tome što su objavljeni i po kopijama pronađenim u domu g. Krasnićija. Oba dokumenta imaju *prima facie* dokaznu snagu za pitanja koja su već izložena. Izjava g. Tačija jeste zapis intervjuja prvobitno datog albanskoj televiziji. Na preciznost ili celovitost zabeležene izjave čiji je on autor nisu iznete primedbe. U njoj se navodi niz činjenica i okolnosti koje strane u postupku ne osporavaju ili činjenica i okolnosti koje su potkrepljene već usvojenim dokazima. Intervju g. Krasnićija BBC-u (086872-086872) po svemu sudeći predstavlja niz pitanja i odgovora. Osim toga panel napominje da je politička izjava br. 6, čija je kopija obuhvaćena dokumentom 086872-086872, već usvojena kao dokazni predmet P00291. Nema naznaka ni za to da bi štetne posledice usvajanja ovih dokumenata bile veće od njihove *prima facie* dokazne snage.

33. S obzirom na navedeno, panel usvaja dokumente SPOE00230213-SPOE00230213, SPOE00230124-SPOE00230124, 086841-086841, 086855-086855, U000-9953-U000-9953, 086863-086863, SPOE00230775-SPOE00230775, 086832-086832, 086872-086872 i SPOE00230797-SPOE00230797. Ovim se ne prejudicira odluka panela da li će i koliku dokaznu snagu priznati intervjuu ili izjavama u dokumentima 086872-086872 i SPOE00230797-SPOE00230797.

2. Prilog 2 – radne verzije saopštenja za javnost zaplenjene kod g. Krasnićija

34. Tužilaštvo traži usvajanje 61 dokumenta koji predstavljaju radne verzije izjava OVK za javnost, zaplenjene u domu g. Krasnićija.⁴⁸ Tužilaštvo tvrdi da su

---

⁴⁸ Prilog 2 uz zahtev tužilaštva.

dati dokumenti relevantni, autentični, da imaju dokaznu snagu i da interesi odbrane neće biti neopravdano ugroženi ako oni budu usvojeni u dokaze.⁴⁹

35. Odbrana se protivi zahtevu da se dokumenti za koje se tvrdi da predstavljaju radne verzije političkih izjava i saopštenja za štampu usvoje u dokaze u odsustvu svedoka čijim bi se posredstvom utvrdile njihova relevantnost, dokazna snaga i pouzdanost.⁵⁰ Pored toga, odbrana tvrdi da dati dokumenti nemaju potrebna obeležja relevantnosti i autentičnosti i da je pred MKSJ-om zaključeno da u spis predmeta ne treba uvoditi radne verzije dokumenata čije je autorstvo nemoguće dokazati i koje ne nose pečat, potpis i druga službena obeležja.⁵¹ Odbrana dodaje da se pretpostavke u autorstvu ne mogu iznositi samo na osnovu mesta na kojem su dokumenti zaplenjeni, da tužilaštvo nije pokazalo da su radne verzije napisane pre objavljenih i da radne verzije dokumenata nemaju potrebnu dokaznu snagu ako nema dokaza o tome da su autentične i da je njihov autor g. Krasnići.⁵² Najzad, odbrana tvrdi da je dokazna snaga tih dokumenata manja od štetnih posledica po prava optuženih jer bi njihovo neposredno usvajanje u dokaze odbrani onemogućilo da ispita svedoke o njihovoj autentičnosti i autorstvu.⁵³

36. Panel konstatuje da te dokumente čine radne verzije sledećih saopštenja za javnost: (i) političke izjave br. 2, 3 (dve verzije), 4 (pet verzija), 5 (šest verzija),⁵⁴ 6 (tri verzije), 8 (tri verzije), 9 (tri verzije), 17, 20 (dve verzije), 21, 22 (dve verzije), 34, 35 (dokument u rukopisu), 36 (dokument u rukopisu);⁵⁵ (ii) saopštenja za

---

⁴⁹ Zahtev tužilaštva, stav 3.

⁵⁰ Odgovor odbrane, stav 25; v. takođe prilog 2 uz odgovor odbrane, str. 69–79.

⁵¹ Odgovor odbrane, stav 26.

⁵² Odgovor odbrane, stavovi 27–29.

⁵³ Odgovor odbrane, stav 30.

⁵⁴ Panel napominje da dokumenti SPOE00232794-00232795 i SPOE00232745-00232746 nose naslov „Saopštenje za štampu 50”, ali da se njihov sadržaj podudara sa sadržajem dokumenata SPOE00225233-SPOE00225233, SPOE00225166-SPOE00225167, SPOE00225225-SPOE00225225 i SPOE00231372-SPOE00231373, koji su politička izjava 5; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 5A–5F.

⁵⁵ SPOE00231368-SPOE00231369, SPOE00231905-00231905, SPOE00231370-SPOE00231370, SPOE00232784-00232785, SPOE00231901-00231903, SPOE00231896-00231898, SPOE00225232-SPOE00225232, SPOE00231371-SPOE00231371, SPOE00225233-SPOE00225233, SPOE00225166-

štampe br. 48, 49 (dve verzije, od kojih je jedna u rukopisu), 50, 51 (dve verzije), 52 (tri verzije), , 60, 64. 65 (dve verzije), 66 (dve verzije), 67, 68, 73 i 75 (saopštenja za štampu br. 53–54 usvojena su drugom odlukom o zahtevu tužilaštva);⁵⁶ (iii) dokumenta s naslovom „Izjava za javnost“ iz Krasnićijevog intervjua s BBC-em od 17. juna 1998;⁵⁷ (iv) dokumenta s naslovom „Izjava za javnost“ od 29. jula 1998;⁵⁸ (v) četiri verzije dokumenta s naslovom „Poruka Glavnog štaba OVK albanskom narodu“;⁵⁹ (vi) intervjua sa g. Krasnićijem od 2. septembra 1998. s naslovom „Adem Demaći – nacionalno afirmisana ličnost“;⁶⁰ (vii) saopštenja za štampu br. 2 Direkcije vojne policije;⁶¹ (viii) dokumenta koji je sama agencija *Deutsche Welle* označila kao „ekskluzivni intervjui“ sa g. Krasnićijem;⁶² (ix) memoranduma Glavnog štaba OVK od 24. decembra 1998;⁶³ (x) dokumenta s naslovom „Govor povodom osnivanja Radija Slobodno Kosovo“;⁶⁴ i (xi) telegrama

---

SPOE00225167, SPOE00225225-SPOE00225225, SPOE00231372-SPOE00231373, SPOE00232794-00232795, SPOE00232745-00232746, SPOE00225168-SPOE00225168, SPOE00232775-00232775, SPOE00231899-00231900, 086846-086847, SPOE00232086-00232087, SPOE00231376-SPOE00231377, 086844-086845, SPOE00231374-SPOE00231375, SPOE00231378-SPOE00231379, SPOE00225234-SPOE00225235, SPOE00231904-00231904, SPOE00231380-SPOE00231381, SPOE00231922-00231923, SPOE00231921-00231921, SPOE00231382-SPOE00231383, SPOE00227854-SPOE00227856, SPOE00231384-SPOE00231385 i SPOE00229228-SPOE00229229; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 1, 2A–2B, 4A–4E, 5A–5F, 7A–7C, 9A–9C, 10A–10C, 22, 25A–25B, 28, 32A–32B, 38–40.

⁵⁶ SPOE00232783-00232783, SPOE00225069-SPOE00225070, SPOE00232612-00232614, SPOE00225218-SPOE00225219, SPOE00232813-00232814, SPOE00225215-SPOE00225217, SPOE00225227-SPOE00225228, SPOE00225230-SPOE00225231, SPOE00227888-SPOE00227890, SPOE00225220-SPOE00225220, SPOE00231831-00231832, SPOE00231390-SPOE00231390, SPOE00231833-00231834, SPOE00231391-SPOE00231392, SPOE00231982-00231982, SPOE00232868-00232868, SPOE00225162-SPOE00225162, SPOE00228826-SPOE00228826; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 11, 12A–12B, 13–14, 15A–15C, 20, 24, 26A–26B, 29A–29B, 31, 33, 36–37.

⁵⁷ SPOE00231309-SPOE00231311; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 3.

⁵⁸ SPOE00231326-SPOE00231327; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 6.

⁵⁹ SPOE00225019-SPOE00225019, SPOE00225046-SPOE00225048, SPOE00232068-00232068, SPOE00231328-SPOE00231329; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 8A–8D.

⁶⁰ SPOE00231332-SPOE00231335; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 16.

⁶¹ SPOE00225208-SPOE00225208; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 21.

⁶² SPOE00231330-SPOE00231331; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 27.

⁶³ SPOE00231340-SPOE00231343; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 30.

⁶⁴ SPOE00231946-00231946; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 34.

koji je g. Krasnići uputio „komemorativnom skupu ‘Januarski plamen’ izvan otadžbine“.⁶⁵

37. Pre svega, panel napominje da je tužilaštvo dokumente u prilogu 2 svom zahtevu označilo kao saopštenja OVK za javnost zaplenjena kod g. Krasnićija, ali da među tih pet dokumenata ima i Krasnićijevih intervjua ili izjava datim medijima,⁶⁶ pa će o njima posebno biti govora u nastavku.

(a) Radne verzije saopštenja za javnost zaplenjene kod g. Krasnićija

38. Panel konstatuje da su svi ti dokumenti relevantni, između ostalog, za sledeća pitanja: (i) postojanje, prirodu i obeležja oružanog sukoba, (ii) opšta saznanja Glavnog štaba OVK o vojnim aktivnostima i njegovu kontrolu nad njima, (iii) formiranje Glavnog štaba OVK, (iv) pokušaje Glavnog štaba OVK da se nametne kao jedini legitimni glas na Kosovu, (v) stepen organizovanosti i strukturu OVK i odnos Glavnog štaba OVK s operativnim zonama i brigadama, (vi) način rada, strukturu i hijerarhiju operativnih zona i (vii) postojanje i ulogu Direkcije Vojne policije OVK.⁶⁷

39. Panel napominje da odbrana osporava autorstvo tih dokumenata, ali podseća na zaključak iznet u stavu 24 ove odluke. Dalje, panel napominje da su činjenica da je g. Krasnići u relevantnom periodu navodno bio na funkciji portparola OVK, kao i činjenica da su radne verzije saopštenja povezanih s Glavnim štabom OVK pronađene u njegovom domu relevantni pokazatelji autentičnosti tih dokumenata. Isto važi i za činjenicu da neke od radnih verzija pronađenih u domu g. Krasnićija postoje u više varijanti. Takvi dokazi biće relevantni i imaće dokaznu snagu kad

---

⁶⁵ SPOE00231346-SPOE00231347; prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 35.

⁶⁶ Prilog 1 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 3, 6, 16, 27, 34.

⁶⁷ Izmenjena optužnica, stavovi 15, 18–19, 31, 36.

panel, na kraju suđenja, bude razmatrao pitanje autorstva saopštenja za štampu i političkih izjava.

40. Što se tiče autentičnosti tih dokumenata, panel konstatuje da su radne verzije saopštenja za štampu i političke izjave Glavnog štaba OVK i Direkcije Vojne policije OVK *prima facie* autentični. Kao što je već rečeno, njihovo poreklo i sadržaj, a u nekim slučajevima i postojanje više verzija, faktori su koji idu u prilog zaključku o njihovoj *prima facie* autentičnosti. Ti dokumenti nose datum i u velikoj su meri podudarni s verzijama odštampanim u listovima „Zëri i Kosovës”, „Koha Ditore” i/ili „Bujku”.⁶⁸ Osim toga, svi dokumenti su pronađeni u domu g. Krasnićija, a 13 ih je pronađeno u kompjuteru u domu g. Krasnićija.⁶⁹ Panel se uverio i da su sledeći dokumenti *prima facie* autentični: (i) SPOE00225019-SPOE00225019, SPOE00225046-SPOE00225048, SPOE00232068-00232068 i SPOE00231328-SPOE00231329, radne verzije teksta objavljenog pod naslovom „Poruka albanskom narodu”, pošto se podudaraju s pomenutim objavljenim verzijama (SPOE00230213-SPOE00230213 i SPOE00230124-SPOE00230124),

---

⁶⁸ Panel između ostalog napominje sledeće: (i) dokument 24A u prilogu 1 i dokument 1 u prilogu 2 jesu političke izjave 2; (ii) dokumenti 2Y i 63 u prilogu 1 i dokumenti 2A-2B u prilogu 2 jesu političke izjave 3; (iii) dokument 2Z u prilogu 1 i dokumenti 4A-4E u prilogu 2 jesu političke izjave 4; (iv) dokumenti 28 i 28A u prilogu 1 i dokumenti 5A-5F u prilogu 2 jesu političke izjave 5; (v) dokument 29 u prilogu 1 i dokumenti 7A-7C u prilogu 2 jesu političke izjave 6; (vi) dokument 2B2 u prilogu 1, P00384 i dokumenti 9A-9C u prilogu 2 jesu političke izjave 8; (vii) dokument 2A2 u prilogu 1 i dokumenti 10A-10C u prilogu 2 jesu političke izjave 9; (viii) dokument 25 u prilogu 1 i dokument 11 u prilogu 2 jesu saopštenja za štampu 48; (ix) dokumenti 2K i 26 u prilogu 1 i dokumenti 12A-12B u prilogu 2 jesu saopštenja za štampu 49; (x) dokument 34 u prilogu 1 i dokumenti 12B i 13 u prilogu 2 jesu saopštenja za štampu 51; (xi) dokument 34 u prilogu 1 i dokumenti 15A-15C u prilogu 2 jesu saopštenja za štampu 52; (xii) dokumenti 48 i 48A u prilogu 1 i dokument 20 u prilogu 2 jesu saopštenja za štampu 60; (xiii) dokumenti 2S i 54 u prilogu 1 i dokument 22 u prilogu 2 jesu političke izjave 17; (xiv) dokument 2W u prilogu 1 i dokument 24 u prilogu 2 jesu saopštenja za štampu 64; (xv) dokument 61 u prilogu 1 i dokumenti 25A-25B u prilogu 2 jesu političke izjave 20; (xvi) dokument 57 u prilogu 1 i dokumenti 26A-26B u prilogu 2 jesu saopštenja za štampu 65; (xvii) dokument 57 u prilogu 1 i dokument 28 u prilogu 2 jesu političke izjave 21; (xviii) dokumenti 58 i 58A u prilogu 1 i dokumenti 29A-29B jesu saopštenja za štampu 66; (xix) dokument 58A u prilogu 1 i dokument 31 u prilogu 2 jesu saopštenja za štampu 67; (xx) dokument 64 u prilogu 1 i dokumenti 32A-32B u prilogu 2 jesu političke izjave 22; (xxi) dokument 64 u prilogu 1 i 33 u prilogu 2 jesu saopštenja za štampu 68; i (xxii) dokumenti 2R i 49 u prilogu 1 i dokument 21 u prilogu 2 jesu saopštenje br. 3 Direkcije Vojne policije OVK.

⁶⁹ Prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 2A, 4A-4B, 5E-5F, 7B-7C, 9B, 11, 19, 25A, 31, 32A.

(ii) SPOE00231340-SPOE00231343, pošto se podudara s pomenutom objavljenom verzijom (086832-086832), i (iii) SPOE00231346-SPOE00231347, pošto se na njemu vide zaglavlje OVK i potpis g. Krasnićija i pošto je pronađen u domu g. Krasnićija.

41. Panel se uverio da dokumenti SPOE00231368-SPOE00231369, SPOE00231905-00231905, SPOE00231370-SPOE00231370, SPOE00232784-00232785, SPOE00231901-00231903, SPOE00231896-00231898, SPOE00225232-SPOE00225232, SPOE00231371-SPOE00231371, SPOE00225233-SPOE00225233, SPOE00225166-SPOE00225167, SPOE00225225-SPOE00225225, SPOE00231372-SPOE00231373, SPOE00232794-00232795, SPOE00232745-00232746, SPOE00225168-SPOE00225168, SPOE00232775-00232775, SPOE00231899-00231900, 086846-086847, SPOE00232086-00232087, SPOE00231376-SPOE00231377, 086844-086845, SPOE00231374-SPOE00231375, SPOE00231378-SPOE00231379, SPOE00225234-SPOE00225235, SPOE00231904-00231904, SPOE00231380-SPOE00231381, SPOE00231922-00231923, SPOE00231921-00231921, SPOE00231382-SPOE00231383, SPOE00227854-SPOE00227856, SPOE00231384-SPOE00231385, SPOE00229228-SPOE00229229, SPOE00232783-00232783, SPOE00225069-SPOE00225070, SPOE00232612-00232614, SPOE00225218-SPOE00225219, SPOE00232813-00232814, SPOE00225215-SPOE00225217, SPOE00225227-SPOE00225228, SPOE00225230-SPOE00225231, SPOE00232680-00232685, SPOE00227888-SPOE00227890, SPOE00225208-SPOE00225208, SPOE00225220-SPOE00225220, SPOE00231831-00231832, SPOE00231390-SPOE00231390, SPOE00231833-00231834, SPOE00231391-SPOE00231392, SPOE00231982-00231982, SPOE00232868-00232868, SPOE00225162-SPOE00225162 i SPOE00228826-SPOE00228826 imaju *prima facie* dokaznu snagu, i to, između ostalog, za gore navedena pitanja. Svi ti dokumenti su radne verzije političkih izjava ili saopštenja za štampu, tekstova koji su objavljeni u medijima i koji su podudarni s tim verzijama.⁷⁰ To što su neki od tih

---

⁷⁰ V. gore, fusnotu 68.

dokumenata možda služili i u propagandne svrhe i što neki od njih sadrže izvesna preterivanja ne znači da se oni ne mogu usvojiti. Panel će, u kontekstu svih dokaza, utvrditi šta je bila prvobitna svrha tih dokumenata. Panel se takođe uverio u *prima facie* dokaznu snagu dokumenata SPOE00225019-SPOE00225019, SPOE00225046-SPOE00225048, SPOE00232068-00232068, SPOE00231328-SPOE00231329 i SPOE00231340-SPOE00231343, pošto su to radne verzije identičnih saopštenja Glavnog štaba OVK objavljenih u listovima „Koha Ditore“, „Zëri i Kosovës“ ili „Rilindja“, koja su već usvojena,⁷¹ i u *prima facie* dokaznu snagu dokumenta SPOE00231346-SPOE00231347, pošto je to telegram sa zaglavljem OVK i potpisom g. Krasnićija, pronađen je u domu g. Krasnićija i inače ima dokaznu snagu za već izložena pitanja.

42. Panel se uverio da je *prima facie* dokazna snaga dokumenata navedenih u stavu 41 veća od eventualne štete po optužene. Odbrana će imati priliku da unakrsnim ispitivanjem relevantnih svedoka ospori sadržaj tih dokumenata.

(b) Intervjui ili izjave koje je g. Krasnići dao medijima

43. Panel konstatuje da dalje mora da razmotri sledećih pet dokumenta: SPOE00231309-SPOE00231311, SPOE00231326-SPOE00231327, SPOE00231332-SPOE00231335, SPOE00231330-SPOE00231331 i SPOE00231946-00231946.⁷²

44. Panel podseća na svoj obrazloženi stav da će članke iz medija i zabeležene intervjue koje tužilaštvo predlaže uzimati s oprezom.⁷³ Odlučujući o usvajanju tih dokumenata panel je imao u vidu i činjenicu da je sve intervjue i novinske članke o kojima će biti govora u nastavku g. Krasnići davao u svojstvu portparola OVK i

---

⁷¹ V. gore, stav 28.

⁷² Prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 3, 6, 16, 27, 34.

⁷³ V. gore, stav 31.

člana Glavnog štaba OVK, kao i činjenicu da su kopije tih intervjua pronađene u njegovom domu.

45. Prvi dokument, SPOE00231309-SPOE00231311,⁷⁴ jeste pismena verzija intervjua koji je g. Krasnići dao BBC-u,⁷⁵ datirana 17. juna 1998. i s naslovom „Kosovo je naše“. Smatra se da je to prvi javni nastup g. Krasnićija u svojstvu portparola OVK. U uvodnom pasusu kaže se: „Kao što je već rečeno, ovaj javni i u potpunosti priznati nastup jeste početak predstavljanja političkog krila koje pripada ovoj organizaciji, a ona trenutno pod svojom kontrolom drži znatan procenat teritorije Kosova.“ U članku se načelno govori o mogućnosti intervencije Organizacije severnoatlantskog pakta (u daljem tekstu: NATO) i o uslovima koje je OVK postavila za mirovne pregovore sa Srbijom. Na pitanje o stavu da je g. Ibrahim Rugova prepreka na putu ka nezavisnosti, g. Krasnići je odgovorio:

Ibrahim RUGOVA i ljudi oko njega ometali su nezavisnost Kosova jer su obmanjivali ljude da će im neko dati nezavisnost a da niko na Kosovu za to ništa neće morati da uradi. Ljudi sad svakog dana mogu da vide da je politika koju je Ibrahim RUGOVA vodio nekoliko godina zapravo politika neprestanih promašaja.

[...]

Mi bismo voleli da Kosovo osvoji nezavisnost miroljubivom politikom Ibrahima RUGOVE, ali sve što se dogodilo pokazuje da je takva politika bila pogrešna i da politiku moraju voditi i da će je voditi nove snage.

46. Gospodin Krasnići je u članku potom pozvao na „dobro, demokratsko i pluralističko Kosovo“. Ovaj predloženi dokaz je relevantan, između ostalog, za (i) stavove g. Krasnićija i, (ii) u meri u kojoj je on takve stavove izražavao u svojstvu zvaničnog predstavnika Glavnog štaba OVK, i za stavove Glavnog štaba OVK u tom trenutku. Dokument je autentičan, pošto je tekst objavljen, a njegova kopija pronađena je u domu g. Krasnićija. *Prima facie* dokazna snaga tog dokumenta je ograničena, ali dovoljna za njegovo usvajanje. Gospodin Krasnići je

---

⁷⁴ Panel napominje da je oznaka ERN SPOE00231309-SPOE00231411-ET na prvoj stranici verzije na engleskom po svemu sudeći netačna.

⁷⁵ Prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 3.

ovaj intervju dao svojom voljom i vršeći funkciju portparola OVK. Tekst je, po svemu sudeći, transkript pitanja i odgovora tokom intervjuja. Panel konstatuje da je *prima facie* dokazna snaga ovog dokumenta veća od njegovih eventualnih štetnih posledica.

47. Drugi dokument, SPOE00231332-SPOE00231335,⁷⁶ jeste pismena verzija intervjuja koji je g. Krasnići dao 2. septembra 1998.⁷⁷ U njemu se uglavnom govori o tome da se g. Adem Demaći pridružio OVK. U vezi s tim g. Krasnići u intervjuu kaže da je „Adem DEMAĆI poklonio poverenje Glavnom štabu Oslobodilačke vojske Kosova i da se oslonio na njene osvedočene nacionalne i političke kvalitete kako bi s propalim političkim strankama i drugim propalim pojedincima sarađivao na formiranju institucionalnog života na Kosovu.” U članku se dalje kaže:

Glavni štab upravo restrukturiše vojsku kako bi je što bolje pripremio za nove ratne okolnosti. Na političkom nivou pokušaćemo da obezbedimo ujedinjavanje celokupne države i svih drugih albanskih udruženja za uspostavljanje zakonodavne i izvršne mašinerije neophodne za ovo vreme. Zato smo se odlučili za Adema DEMAĆIJA, ali njemu treba pomoć svih onih koji žele osnivanje i funkcionisanje svih pravih i nezavisnih institucija Kosova.

48. Tekst dalje beleži da je g. Krasnići rekao: „Najadekvatnija zakonodavna organizacija bila bi narodna skupština, koju bi činile dokazano uticajne ličnosti i iz koje bi proizašla vlada najšireg političkog spektra.” Osim toga, g. Krasnići je rekao i: „Svaka vlada koja ne bi objedinjavala čitav mozaik političkih stranaka kosovskih Albanaca i koja ne bi imala podršku Oslobodilačke vojske Kosova bila bi osuđena na neuspeh.” Nešto dalje u tekstu g. Krasnići kritikuje Bukošijevu vladu i Oružane snage Republike Kosovo (u daljem tekstu: FARK), navodeći da FARK više ne dejstvuje i da se „preko jednog oficira insistira na tome da se ponovo otpočne igra sa đavolom“. Ovaj članak, po svemu sudeći, nije objavljen. On je

---

⁷⁶ Panel napominje da je oznaka ERN SPOE00231332-SPOE00231435-ET na prvoj stranici verzije na engleskom po svemu sudeći netačna.

⁷⁷ Prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 16.

pronađen i zaplenjen u domu g. Krasnićija. Međutim, tužilaštvo tvrdi da njegovu autentičnost potvrđuje jedan tekst objavljen u listu „Koha Ditore“, (SPOE00224459-SPOE00224460), kao i da on potvrđuje autentičnost tog teksta, ali taj dokument još nije ponuđen na usvajanje. Zato će panel odložiti odluku o usvajanju dokumenta SPOE00231332-SPOE00231335 sve dok se taj drugi dokument (SPOE00224459-SPOE00224460) ne podnese na usvajanje, kako bi se za oba ustanovilo da li ispunjavaju uslove za usvajanje.

49. Treći dokument, SPOE00231330-SPOE00231331,⁷⁸ jeste pismena verzija intervjua koji je g. Krasnići dao nemačkoj medijskoj agenciji *Deutsche Welle*,⁷⁹ datiran 23. decembra 1998. U njemu se govori o trenutnoj ratnoj situaciji. Na pitanje šta kosovske političke stranke treba da rade u tom kontekstu, zabeleženo je da je g. Krasnići rekao: „Trebalo da obustave svoje političke aktivnosti i oforme zakonodavno i izvršno telo kako bi pomogle Oslobođilačkoj vojsci Kosova da ostvari dugo očekivanu slobodu i nezavisnost.“ U tekstu se upućuje i poziv dijaspori: „Neka albanska dijaspora okonča sve stranačke aktivnosti i ujedini sva sredstva i sposobnosti u službi borbe za slobodu, nezavisnost i demokratiju....“ Ovaj dokument relevantan je za ovaj postupak zato što bi mogao da pokaže, između ostalog, (i) Krasnićijevo mišljenje o političkim strankama tog vremena, i, (ii) u meri u kojoj je on takve stavove izražavao u svojstvu zvaničnog predstavnika Glavnog štaba OVK, i stavove Glavnog štaba OVK u tom trenutku. *Prima facie* autentičnost ovog dokumenta proizlazi iz činjenice da ga je objavio renomirani medij i da je jedan primerak tog teksta pronađen u domu g. Krasnićija. Panel napominje da je g. Krasnići taj intervju dao svojom voljom, vršeći funkciju portparola i predstavnika Glavnog štaba OVK. On ima *prima facie* dokaznu vrednost za izložena pitanja, mada će njegova dokazna snaga verovatno biti

---

⁷⁸ Panel napominje da je oznaka ERN SPOE00231330-SPOE00231431-ET na prvoj stranici verzije na engleskom po svemu sudeći netačna.

⁷⁹ Prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 27.

ograničena ako ne bude potkrepljen. Nema naznaka za to da bi štetne posledice njegovog usvajanja bile veće od njegove *prima facie* dokazne snage.

50. Četvrti dokument, SPOE00231326-SPOE00231327,⁸⁰ jeste „saopštenje za javnost“ čiji je autor, kako se navodi, g. Krasnići i čiji je zapis pronađen u njegovom domu.⁸¹ Tekst je datiran 29. jula 1998, deo je rukopisa Krasnićijeve knjige i sadrži izjave protiv ljudi koji se pretvaraju da govore u ime OVK i neopravdano tvrde da su zaslužni za postupke OVK. U tekstu se kaže i sledeće: „Glavni štab Oslobođilačke vojske Kosova ovlašćuje Bardila MAHMUTIJA, magistra političkih nauka, da u pojedinim slučajevima nastupa kao posrednik prema spoljnom svetu.” Ovo je, mada u ograničenoj meri, relevantno između ostalog i za (i) stav OVK prema ljudima koji tvrde da su zaslužni za postupke OVK odnosno koji se pretvaraju da joj pripadaju i da govore u njeno ime, (ii) ulogu i položaj Bardila Mahmutija (u daljem tekstu: g. Mahmuti) i (iii) ovlašćenje Glavnog štaba OVK da postavlja lica na funkcije. Autentičnost ovog dokumenta proizlazi iz činjenice da je tekst pronađen u domu g. Krasnićija. Što se tiče *prima facie* dokazne snage, panel napominje da je već usvojeno nekoliko dokumenata koji potkrepljuju da je g. Mahmuti imenovan za takvu ulogu i postavljen na takvu funkciju.⁸² Nema naznaka za to da bi štetne posledice usvajanja ovog dokumenta bile veće od njegove *prima facie* dokazne snage.

51. Peti dokument, SPOE00231946-SPOE00231946, jeste zapis govora koji je g. Krasnići održao povodom osnivanja Radija Slobodno Kosovo, radio stanice koju je OVK osnovala i pomagala za potrebe širenja svojih informacija.⁸³ U tom govoru nema suštinski važnih momenata. Njegova relevantnost i dokazna snaga ogledaju se u tome što je Radio Slobodno Kosovo *de facto* bio sastavni deo OVK i što se može

---

⁸⁰ Panel napominje da je oznaka ERN SPOE00231326-SPOE00231427-ET na prvoj stranici verzije na engleskom po svemu sudeći netačna.

⁸¹ Prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 6.

⁸² V. P00292_ET (sa zapisom intervjua koji je g. Mahmuti dao ispred OVK), P00270_ET.12 (saopštenje za štampu br. 62, gde se pominje više susreta g. Mahmutija s inostranim političarima) i 1D0050_ET.

⁸³ Prilog 2 uz zahtev tužilaštva, dokument 34.

poći od toga da njegove emisije potvrđuju tu vezu. Panel je već razmatrao okolnosti koje su dovele do toga da OVK osnuje Radio Slobodno Kosovo i odnos između ta dva tela, pa ovde neće ponavljati svoje konstatacije o tome.⁸⁴ Ovaj dokument relevantan je utoliko što se u njemu iznose dalje pojedinosti o umešanosti Glavnog štaba OVK, a u ovom slučaju i g. Krasnićija lično, u osnivanje Radija Slobodno Kosovo i pokazuje čvrstina veze između Radija Slobodno Kosovo i OVK. Što se tiče autentičnost, jedna kopija tog govora pronađena je u domu g. Krasnićija. Osim toga, ovaj govor g. Krasnićija pominje se u najmanje još jednom već usvojenom dokaznom predlogu.⁸⁵ Odbrana, po svemu sudeći, ne osporava činjenicu da je g. Krasnići održao taj govor. Nema naznaka ni za to da bi štetne posledice usvajanja tog dokumenta bile veće od njegove *prima facie* dokazne snage.

52. S obzirom na navedeno, panel usvaja dokumente SPOE00231368-SPOE00231369, SPOE00231905-00231905, SPOE00231370-SPOE00231370, SPOE00232784-00232785, SPOE00231901-00231903, SPOE00231896-00231898, SPOE00225232-SPOE00225232, SPOE00231371-SPOE00231371, SPOE00225233-SPOE00225233, SPOE00225166-SPOE00225167, SPOE00225225-SPOE00225225, SPOE00231372-SPOE00231373, SPOE00232794-00232795, SPOE00232745-00232746, SPOE00225168-SPOE00225168, SPOE00232775-00232775, SPOE00231899-00231900, 086846-086847, SPOE00232086-00232087, SPOE00231376-SPOE00231377, 086844-086845, SPOE00231374-SPOE00231375, SPOE00231378-SPOE00231379, SPOE00225234-SPOE00225235, SPOE00231904-00231904, SPOE00231380-SPOE00231381, SPOE00231922-00231923, SPOE00231921-00231921, SPOE00231382-SPOE00231383, SPOE00227854-SPOE00227856, SPOE00231384-SPOE00231385, SPOE00229228-SPOE00229229, SPOE00232783-00232783, SPOE00225069-SPOE00225070, SPOE00232612-00232614, SPOE00225218-SPOE00225219, SPOE00232813-00232814,

---

⁸⁴ Četvrta odluka o zahtevu tužilaštva, stavovi 26–29.

⁸⁵ V. npr. 007790-007799-ET, na str. 007797-007798 (usvojen četvrtom odlukom o zahtevu tužilaštva).

SPOE00225215-SPOE00225217, SPOE00225227-SPOE00225228, SPOE00225230-SPOE00225231, SPOE00227888-SPOE00227890, SPOE00225208-SPOE00225208, SPOE00225220-SPOE00225220, SPOE00231831-00231832, SPOE00231390-SPOE00231390, SPOE00231833-00231834, SPOE00231391-SPOE00231392, SPOE00231982-00231982, SPOE00232868-00232868, SPOE00225162-SPOE00225162, SPOE00228826-SPOE00228826, SPOE00225019-SPOE00225019, SPOE00225046-SPOE00225048, SPOE00232068-00232068, SPOE00231346-SPOE00231347, SPOE00231328-SPOE00231329, SPOE00231309-SPOE00231411, SPOE00231330-SPOE00231431, SPOE00231326-SPOE00231427, SPOE00231946-SPOE00231946 i odlaže usvajanje dokumenta SPOE00231332-SPOE00231435.

3. Prilog 6 – drugi dokumenti navedeni u četvrtom usmenom nalogu, od 16. decembra 2022. godine

53. Panel će sad razmotriti zahtev tužilaštva u delu koji se odnosi na 46 dokumenata navedenih u prilogu 6 uz zahtev tužilaštva a zaplenjenih u domu g. Krasnićija ili u domu g. Seljimija.⁸⁶ Panel je te dokumente ocenio razvrstavši ih

---

⁸⁶ U000-0531-U000-0531, SPOE00248506-00248506, SPOE00248503-00248503, SPOE00248502-00248502, SPOE00232821-00232821, SPOE00232251-00232252, SPOE00232076-00232081, SPOE00232065-00232065, SPOE00231511-SPOE00231513, SPOE00231482-SPOE00231498, SPOE00231444-SPOE00231464, SPOE00229213-SPOE00229214, SPOE00229215-SPOE00229216, SPOE00228822-SPOE00228822, SPOE00228801-SPOE00228806, SPOE00228192-SPOE00228194, SPOE00227671-SPOE00227674, SPOE00227462-SPOE00227503, SPOE00227329-SPOE00227335, SPOE00225282-SPOE00225285, SPOE00225277-SPOE00225277, SPOE00225270-SPOE00225270, SPOE00225264-SPOE00225264, SPOE00225261-SPOE00225261, SPOE00225256-SPOE00225257, SPOE00225255-SPOE00225255, SPOE00225252-SPOE00225252, SPOE00225250-SPOE00225250, SPOE00225249-SPOE00225249, SPOE00225248-SPOE00225248, SPOE00225247-SPOE00225247, SPOE00225246-SPOE00225246, SPOE00225243-SPOE00225243, SPOE00225242-SPOE00225242, SPOE00225238-SPOE00225238, SPOE00225155-SPOE00225156, SPOE00225153-SPOE00225154, SPOE00225152-SPOE00225152, SPOE00225151-SPOE00225151, SPOE00225150-SPOE00225150, SPOE00225131-SPOE00225131, SPOE00225106-SPOE00225130, SPOE00223376-00223376, SPOE00223375-00223375, SPOE00223374-00223374, SPOE00223373-00223373; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokumente 187, 205, 207, 209, 213, 215, 219, 221, 223, 225, 227, 239–240, 244, 246, 248, 250, 254, 256, 272, 274, 276, 278, 280, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 321, 323, 325, 327. Panel napominje da tužilaštvo u prilogu 6 uz zahtev tužilaštva traži usvajanje 60 dokumenata zaplenjenih u domu g. Krasnićija ili g. Seljimija, ali napominje da je drugom odlukom o zahtevu tužilaštva već usvojilo,

najpre u sledeće kategorije: (i) napisi iz štampe, novinski članci i intervjui; (ii) naređenja, zahtevi, imenovanja i presude Glavnog štaba OVK, (iii) pravilnici i uputstva OVK, (iv) izveštaji svedoka W04752 za OVK, (v) dokumenti u rukopisu i (vi) drugi dokumenti OVK.

(a) Kategorija 1: Napisi iz štampe, novinski članci i intervjui

54. Tužilaštvo traži usvajanje pet dokumenata među kojima su napisi iz štampe, novinski članci i intervjui koji su zaplenjeni u domu g. Krasnićija ili u domu g. Seljimija.⁸⁷ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni i autentični, da imaju dokaznu snagu i da njihovim usvajanjem interesi odbrane neće biti neopravdano ugroženi.⁸⁸

55. Odbrana se protivi zahtevu da se razgovori između svedokâ tužilaštva i trećih strana prihvataju bez posredstva svedoka. Odbrana tvrdi da je, s obzirom na opasnost da su takvi dokumenti bili podvrgnuti novinarskoj analizi i tumačenju ili da su na drugi način bili predmet manipulacije, neophodno da se optuženima pruži prilika da ispituju istinitost njihovog sadržaja.⁸⁹ Odbrana dodaje da je tužilaštvo imalo priliku da te intervjue predoči svojim svedocima dok je s njima obavljalo razgovore i da iz propust tužilaštva da tako postupi umanjuje dokaznu snagu tih dokumenata.⁹⁰ Odbrana se takođe protivi neposrednom usvajanju novinskih članaka u kojima se određene izjave pripisuju OVK ili optuženima zbog toga što neće biti u prilici da ospori takve izjave, date izvan sudnice, i ispita okolnosti u kojima su one iznesene. Odbrana dodaje da, pri usvajanju izjava iz

---

odnosno odbilo da usvoji, 12 tih dokumenata, dok su dva usvojena u sudnici; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokumente 217, 229, 231–232, 234, 236, 238, 242, 252, 258, 260, 262, 266, 268; v. takođe drugu odluku o zahtevu tužilaštva, stavove 122–144, 163–177; v. gore stav 13.

⁸⁷ SPOE00227462-SPOE00227503, SPOE00223376-00223376, SPOE00223375-00223375, SPOE00223374-00223374, SPOE00223373-00223373; prilog uz zahtev tužilaštva, dokumenti 254, 321, 323, 325, 327.

⁸⁸ Zahtev tužilaštva, stav 3.

⁸⁹ Odgovor odbrane, stav 56; v. takođe prilog 6.3 uz odgovor odbrane, str. 7–11.

⁹⁰ Odgovor odbrane, stav 57.

druge ruke bez posredstva svedoka, postoji posebno velika verovatnoća da će interesi odbrane biti neopravdano ugroženi, budući da se pomenute izjave pripisuju ključnim licima u predmetu.⁹¹ Po rečima odbrane, takve izjave su u brojnim slučajevima davane u druge svrhe, na primer radi jačanja morala u redovima OVK, pridobijanja podrške međunarodne zajednice, smirivanja uplašenog i ranjivog civilnog stanovništva ili u cilju samopromocije. Odbrana tvrdi da se takve izjave ne mogu smatrati pouzdanim osim u slučajevima kada se svedoci usmeno izjasne o njihovoj istinitosti i da se ne sme tražiti njihovo usvajanje u dokaze bez posredstva svedoka.⁹²

56. Panel konstatuje da ti dokumenti obuhvataju (i) jedan „članak“ na albanskom pod naslovom „Šta je bila strategija zatvaranja Crnoljevskog klanca? I Lapušnika“⁹³ i (ii) četiri fotografije uz intervju svedoka W04752 objavljen 20. novembra 1999. u listu „Zëri i Kosovës“.⁹⁴

57. Panel konstatuje da su ti dokumenti relevantni za navode iz izmenjene optužnice zato što se odnose, između ostalog, na (i) organizaciju OVK, (ii) ulogu Glavnog štaba OVK i (iii) ulogu svedoka W04752 u Glavnom štabu OVK.⁹⁵

58. Što se tiče autentičnosti tih dokumenata, panel konstatuje da su dokumenti SPOE00223376-00223376, SPOE00223375-00223375, SPOE00223374-00223374 i SPOE00223373-00223373 *prima facie* autentični, pošto nose datum i pošto su objavljeni u listu „Zëri i Kosovës“.

59. Panel napominje da je dokument SPOE00227462-SPOE00227503, koji tužilaštvo pripisuje svedoku W01453, po svemu sudeći neobjavljena rukopisna verzija članka o strategiji zatvaranja Crnoljevskog i Lapušničkog klanca.⁹⁶ Panel se

---

⁹¹ Odgovor odbrane, stav 59.

⁹² Odgovor odbrane, stav 60.

⁹³ SPOE00227462-SPOE00227503; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 254.

⁹⁴ SPOE00223376-00223376, SPOE00223375-00223375, SPOE00223374-00223374, SPOE00223373-00223373; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 321, 323, 325, 327.

⁹⁵ Izmenjena optužnica, stavovi 15, 19.

⁹⁶ Prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 254.

nije uverio da je tužilaštvo pokazalo *prima facie* autentičnost ili dokaznu snagu dokumenta SPOE00227462-SPOE00227503.

60. Panel konstatuje da dokumenti SPOE00223373-00223373, SPOE00223374-00223374, SPOE00223375-00223375 i SPOE00223376-00223376 imaju *prima facie* dokaznu snagu. U pitanju su četiri dela istog intervjua sa svedokom W04752, koji je objavljen u listu „Zëri i Kosovës” 20. novembra 1999. Iako objavljen posle inkriminisanog perioda, ovaj članak tiče se događaja i okolnosti obuhvaćenih inkriminisanim periodom.⁹⁷ Ti dokumenti su, po svemu sudeći, transkript pitanja i odgovora i odražavaju lične stavove lica s kojim je taj razgovor vođen, tako da istinitost njegovih tvrdnji tek treba potkrepiti. Međutim, ti dokumenti *prima facie* imaju dokaznu snagu za pitanja relevantna za ovaj predmet, naročito za pokušaje Glavnog štaba OVK u poznoj fazi sukoba da učvrsti organizaciju i za funkcionisanje Glavnog štaba. Panel se uverio da je *prima facie* dokazna snaga tih dokumenata veća od eventualne štete po optužene.

61. S obzirom na navedeno, panel usvaja dokumente SPOE00223376-00223376, SPOE00223375-00223375, SPOE00223374-00223374 i SPOE00223373-00223373, ali, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbija da usvoji dokument SPOE00227462-SPOE00227503.

(b) Kategorija 2: naređenja, zahtevi, imenovanja, izveštaji i presude Glavnog štaba OVK

62. Tužilaštvo traži usvajanje 30 dokumenata, koje čine naređenja, zahtevi, imenovanja funkcionera i presude koje je izdao Glavni štab OVK a koji su zaplenjeni u domu g. Krasnicija ili u domu g. Seljimija.⁹⁸ Tužilaštvo tvrdi da su ti

---

⁹⁷ Izmenjena optužnica, stav 16.

⁹⁸ U000-0531-U000-0531, SPOE00248506-00248506, SPOE00248503-00248503, SPOE00248502-00248502, SPOE00232821-00232821, SPOE00232251-00232252, SPOE00228822-SPOE00228822, SPOE00228801-SPOE00228806, SPOE00228192-SPOE00228194, SPOE00225270-SPOE00225270, SPOE00225277-SPOE00225277, SPOE00225264-SPOE00225264, SPOE00225261-SPOE00225261, SPOE00225256-SPOE00225256

dokumenti relevantni i autentični, da imaju dokaznu snagu i da njihovim usvajanjem interesi odbrane neće biti neopravdano ugroženi.⁹⁹

63. Odbrana odgovara da dokumente koji su povezani sa svedocima tužilaštva treba predložiti za usvajanje u dokaze posredstvom relevantnih svedoka, u skladu sa načelom usmenog vođenja postupka.¹⁰⁰ Odbrana tvrdi da su prvostepena veća u više navrata zauzela stav da prednost treba dati uvođenju dokumenata posredstvom svedoka, dok je zahtev za usvajanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka samo dodatna mogućnost kojoj ne treba pribegavati često.¹⁰¹ Najzad, po rečima odbrane, tužilaštvo, premda je znalo koliko je važno da objasni zbog čega te dokumente nije moguće predložiti za usvajanje posredstvom svedoka, takvo objašnjenje nije dalo, već je umesto toga samo nabrojalo potencijalno važne dokumente koji su, po svemu sudeći, direktno relevantni za pojedine svedoke, te stoga zahtev za prihvatanje takvih dokumenata treba odbaciti.¹⁰²

64. Panel konstatuje da dokumenti iz ove kategorije obuhvataju: (i) jedno naređenje OVK od 1. jula 1998. upućeno lokalnom štabu operativne zone Dukađin,¹⁰³ (ii) rešenje o imenovanju oficira u operativnim zonama, zahtev za finansijska sredstva (na kojem se nalazi i potpis svedoka W04752) i tri naređenja s

---

SPOE00225257, SPOE00225255-SPOE00225255, SPOE00225252-SPOE00225252, SPOE00225250-SPOE00225250, SPOE00225249-SPOE00225249, SPOE00225248-SPOE00225248, SPOE00225247-SPOE00225247, SPOE00225247, SPOE00225246-SPOE00225246, SPOE00225243-SPOE00225243, SPOE00225242-SPOE00225242, SPOE00225242, SPOE00225238-SPOE00225238, SPOE00225155-SPOE00225156, SPOE00225153-SPOE00225154, SPOE00225152-SPOE00225152, SPOE00225151-SPOE00225151, SPOE00225150-SPOE00225150, SPOE00225131-SPOE00225131; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 187, 205, 207, 209, 213, 215, 244, 246, 248, 274, 276, 278, 280, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316.

⁹⁹ Zahtev tužilaštva, stav 3.

¹⁰⁰ Odgovor odbrane, stav 52; v. takođe prilog 6.1 uz odgovor odbrane, str. 16–19, 21–31, 40–44, 53–80.

¹⁰¹ Odgovor odbrane, stav 53.

¹⁰² Odgovor odbrane, stav 54.

¹⁰³ U000-0531-U000-0531; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 187.

potpisom g. Krasnićija ili s rubrikom za potpis ali bez samog potpisa,¹⁰⁴ (iii) zahtev komandantu 121. brigade i dve verzije odgovora (jedna sa pečatom OVK, jedna bez) na zahtev iz komande operativne zone Dukadžin operativnim zonama u vezi s novinarima i merama bezbednosti, s rubrikom za potpis, ali bez potpisa svedoka W04752,¹⁰⁵ (iv) presudu u jednom disciplinskom pitanju, s potpisom svedoka W04752,¹⁰⁶ (v) sedam rešenja o imenovanju oficira, na osnovu internih pravilnika OVK, s potpisom svedoka W04752,¹⁰⁷ (vi) jedanaest naređenja Glavnog štaba OVK, s potpisom svedoka W04752,¹⁰⁸ (vii) izveštaj Glavnog štaba OVK od 20. januara 1999. u vezi s izveštajima koje su dostavili komandanti operativnih zona Drenica, Dukadžin, Šalje, Lap, Paštrik i Karadak, s potpisom svedoka W04752,¹⁰⁹ i (viii) izveštaj Ministarstva odbrane Privremene vlade Kosova o poseti „centru za obuku FEKEN”, s potpisom svedoka W04752.¹¹⁰

65. Panel konstatuje da su ti dokumenti relevantni jer se tiču, između ostalog, (i) rada operativnih zona OVK, (ii) organizacije, nadležnosti i komandne strukture Glavnog štaba OVK, (iii) mogućnosti Glavnog štaba OVK da sprovede propise, naročito disciplinske, i da postavlja ljude na položaje unutar OVK, (iv) uloge svedoka W04752 u okviru Glavnog štaba OVK, (v) odnosa Glavnog štaba OVK s organizacionim zonama i njegov odnos s njima, (vi) funkcionisanja disciplinskog

---

¹⁰⁴ SPOE00248506-00248506, SPOE00228822-SPOE00228822, SPOE00225277-SPOE00225277, SPOE00225250-SPOE00225250, SPOE00225249-SPOE00225249; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 205, 244, 274, 290, 292.

¹⁰⁵ SPOE00248503-00248503, SPOE00225270-SPOE00225270, SPOE00225131-SPOE00225131; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 207, 276, 316.

¹⁰⁶ SPOE00248502-00248502; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 209.

¹⁰⁷ SPOE00232821-00232821, SPOE00225255-SPOE00225255, SPOE00225155-SPOE00225156, SPOE00225153-SPOE00225154, SPOE00225152-SPOE00225152, SPOE00225151-SPOE00225151, SPOE00225150-SPOE00225150; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 213, 286, 306, 308, 310, 312, 314.

¹⁰⁸ SPOE00232251-00232252, SPOE00225264-SPOE00225264, SPOE00225261-SPOE00225261, SPOE00225256-SPOE00225257, SPOE00225252-SPOE00225252, SPOE00225248-SPOE00225248, SPOE00225247-SPOE00225247, SPOE00225246-SPOE00225246, SPOE00225243-SPOE00225243, SPOE00225242-SPOE00225242, SPOE00225238-SPOE00225238; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 215, 278, 280, 284, 288, 294, 296, 298, 300, 302, 304.

¹⁰⁹ SPOE00228801-SPOE00228806; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 246.

¹¹⁰ SPOE00228192-SPOE00228194; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 248.

sistema OVK, (vii) sistema naređivanja i izveštavanja unutar OVK u tom trenutku u odnosu na operativna pitanja i (viii) položaja i uloge svedoka W04752 u tom kontekstu.¹¹¹

66. Što se tiče autentičnosti, panel se uverio da su svi ti dokumenti *prima facie* autentični. Konkretno, panel primećuje sledeće: (i) svi dokumenti osim jednog su datirani, (ii) 24 dokumenta su i numerisana, (iii) svi dokumenti osim jednog nose potpis, ili imaju rubriku za potpis ali ne i sam potpis, g. Krasnićija, svedoka W04752 ili obojice, (iv) svi dokumenti imaju zaglavlje OVK i (v) 25 dokumenata ima logotip OVK, pečat OVK ili i jedno i drugo. Osim toga, u mnogima od njih pominju se Propisi o disciplini u Oslobođilačkoj vojsci Kosova (SPOE00231482-SPOE00231498), Interni pravilnik Glavnog štaba OVK (SPOE00225106-SPOE00225130) ili Privremeni pravilnik Glavnog štaba OVK o internoj organizaciji vojske (SPOE00231444-SPOE00231464), o kojima će biti govora u stavovima 70–78.¹¹² Svi dokumenti zaplenjeni su u domu g. Krasnićija ili u domu g. Seljimija.

67. Panel se uverio u *prima facie* dokaznu snagu dokumenata U000-0531-U000-0531, SPOE00248506-00248506, SPOE00248503-00248503, SPOE00225270-SPOE00225270, SPOE00248502-00248502, SPOE00232821-00232821, SPOE00232251-00232252, SPOE00228822-SPOE00228822, SPOE00228801-SPOE00228806, SPOE00228192-SPOE00228194, SPOE00225277-SPOE00225277, SPOE00225264-SPOE00225264, SPOE00225261-SPOE00225261, SPOE00225256-SPOE00225257, SPOE00225255-SPOE00225255, SPOE00225252-SPOE00225252, SPOE00225250-SPOE00225250, SPOE00225249-SPOE00225249, SPOE00225248-SPOE00225248, SPOE00225247-SPOE00225247, SPOE00225246-SPOE00225246, SPOE00225243-SPOE00225243, SPOE00225242-SPOE00225242, SPOE00225238-SPOE00225238, SPOE00225155-SPOE00225156, SPOE00225153-SPOE00225154,

---

¹¹¹ Izmenjena optužnica, stavovi 15, 19, 35, 39.

¹¹² Panel napominje da se dokumenti 205, 209, 213, 215, 280, 282, 286, 288, 290, 292, 296, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314 u prilogu 6 uz zahtev tužilaštva odnose na jedan od tih pravilnika.

SPOE00225152-SPOE00225152, SPOE00225151-SPOE00225151, SPOE00225150-SPOE00225150 i SPOE00225131-SPOE00225131. Oni se odnose, između ostalog, na ulogu svedoka W04752 i njegove odgovornosti na mestu načelnika Glavnog štaba OVK, rad i odgovornosti Glavnog štaba OVK u odnosu na druge delove OVK i/ili na uloge drugih pripadnika Glavnog štaba OVK. Među ovim dokumentima ima naređenja, zahteva, imenovanja i presuda s potpisima svedoka W04752 ili g. Krasnićija, i oni su, kako je to izloženo u stavu 65, relevantni za činjenice u ovom predmetu.

68. Panel se uverio da je *prima facie* dokazna snaga dokumenata navedenih u stavu 67 veća od eventualne štete po optužene. Odbrana će imati priliku da unakrsnim ispitivanjem relevantnih svedoka ospori sadržaj tih dokumenata i da iznese dokaze kojima će ih pobiti. Na tome ništa ne menja ni činjenica da je pet tih dokumenata potpisao g. Krasnićii.

69. S obzirom na navedeno, panel usvaja dokumente U000-0531-U000-0531, SPOE00248506-00248506, SPOE00248503-00248503, SPOE00225270-SPOE00225270, SPOE00248502-00248502, SPOE00232821-00232821, SPOE00232251-00232252, SPOE00228822-SPOE00228822, SPOE00228801-SPOE00228806, SPOE00228192-SPOE00228194, SPOE00225277-SPOE00225277, SPOE00225264-SPOE00225264, SPOE00225261-SPOE00225261, SPOE00225256-SPOE00225257, SPOE00225255-SPOE00225255, SPOE00225252-SPOE00225252, SPOE00225250-SPOE00225250, SPOE00225249-SPOE00225249, SPOE00225248-SPOE00225248, SPOE00225247-SPOE00225247, SPOE00225246-SPOE00225246, SPOE00225243-SPOE00225243, SPOE00225242-SPOE00225242, SPOE00225238-SPOE00225238, SPOE00225155-SPOE00225156, SPOE00225153-SPOE00225154, SPOE00225152-SPOE00225152, SPOE00225151-SPOE00225151, SPOE00225150-SPOE00225150 i SPOE00225131-SPOE00225131.

(c) Kategorija 3: Propisi i uputstva OVK

70. Tužilaštvo traži usvajanje pet dokumenata s propisima ili uputstvima OVK, zaplenjenih u domu g. Krasnićija.¹¹³ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni i autentični, da imaju dokaznu snagu i da njihovim usvajanjem interesi odbrane neće biti neopravdano ugroženi.¹¹⁴

71. Odbrana odgovara da priručnike, pravilnike i propise ne treba prihvatati u dokaze bez posredstva svedoka u odsustvu informacija o tome gde, kada i kako su usvojeni i na koga su se primenjivali.¹¹⁵ Odbrana tvrdi da dati dokumenti nemaju gotovo nikakva obeležja autentičnosti jer često ne sadrže nikakve informacije o svojim autorima mimo logotipa OVK i datuma, niti informacije o načinu na koji su pribavljeni mimo najuopštenijih, na primer da su dobijeni od MKSJ-a ili zaplenjeni od optuženih, a obrana tvrdi i da tužilaštvo nije u dovoljnoj meri objasnilo zbog čega je svaki pojedinačni dokument relevantan.¹¹⁶ Najzad, po rečima odbrane, tužilaštvo predlaže te dokumente za usvajanje sa namerom da dokaže ključne elemente svoje teze, to jest stepen organizacije OVK i nadležnost Glavnog štaba OVK, tako da bi usvajanje datih dokumenata bez posredstva svedoka ugrozilo prava optuženih, koji u tom slučaju ne bi mogli da posredstvom svedoka ospore prihvatljivost spornog materijala. Odbrana tvrdi da su štetne posledice po optužene utoliko veće što tužilaštvo namerava da pozove svedoke koji su zauzimali rukovodeće položaje u OVK.¹¹⁷

72. Panel konstatuje da ti dokumenti obuhvataju (i) uputstva Glavnog štaba OVK za pisanje operativnih planova, s potpisom svedoka W04752,¹¹⁸ (ii) plan

---

¹¹³ SPOE00232076-00232081, SPOE00231511-SPOE00231513, SPOE00231482-SPOE00231498, SPOE00231444-SPOE00231464 i SPOE00225106-SPOE00225130, prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 219, 223, 225, 227, 318; obaveštenje tužilaštva, stav 4.

¹¹⁴ Zahtev tužilaštva, stav 3.

¹¹⁵ Odgovor odbrane, stav 102; v. takođe prilog 6.1 uz odgovor odbrane, str. 33–36; prilog 6.5 uz odgovor odbrane, str. 11–13.

¹¹⁶ Odgovor odbrane, stav 103.

¹¹⁷ Odgovor odbrane, stav 105.

¹¹⁸ SPOE00232076-00232081; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 219.

Direkcije Glavnog štaba OVK za operacije za operaciju „Strela“ u operativnoj zoni Paštrik, koja je deo rukopisa za knjigu g. Krasnićija,¹¹⁹ (iii) Pravilnik Glavnog štaba o disciplini za OVK iz 1998. godine, koja je deo rukopisa za knjigu g. Krasnićija,¹²⁰ (iv) Privremene odredbe Glavnog štaba OVK o unutrašnjoj organizaciji vojske iz 1998. godine, koje su deo rukopisa za knjigu g. Krasnićija¹²¹ i (v) interni propisi Glavnog štaba OVK.¹²²

73. Panel se uverio da su ti dokumenti relevantni, jer se odnose, između ostalog, na (i) nadležnost Glavnog štaba OVK za usvajanje sličnih propisa i povezana pitanja ovlašćenja i odgovornosti Glavnog štaba OVK i njegovih članova, (ii) strukturu, organizaciju i nadležnosti OVK i Glavnog štaba OVK, naročito u disciplinskim pitanjima, (iii) rad operativnih zona OVK i (iv) stepen organizovanosti i razrađenosti OVK kao strane u nemeđunarodnom oružanom sukobu.¹²³

74. Što se tiče autentičnosti dokumenata, panel konstatuje da su dokumenti SPOE00232076-00232081, SPOE00231511-SPOE00231513, SPOE00231482-SPOE00231498, SPOE00231444-SPOE00231464 i SPOE00225106-SPOE00225130 *prima facie* autentični, pošto svi osim jednog nose datum „1998“ ili „1999“, svi imaju zaglavlje OVK, a jedan ima i zaglavlje i pečat OVK. Dokument SPOE00232076-00232081, pored toga, nosi i potpis svedoka W04752. Panel napominje da se neki od njih pominju u drugim dokumentima OVK.¹²⁴ Panel takođe podseća da, za potrebe usvajanja tih dokumenata, nije neophodno da utvrdi identitet lica koja su ih napisala u ime OVK, već da će, ukoliko bude

---

¹¹⁹ SPOE00231511-SPOE00231513; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 223.

¹²⁰ SPOE00231482-SPOE00231498; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 225.

¹²¹ SPOE00231444-SPOE00231464; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 227.

¹²² SPOE00225106-SPOE00225130; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 318. Panel napominje da su tri stranice ovog dokumenta već usvojene ali je ipak razmotrio njegovo usvajanje zato što ovaj dokument ima veći broj stranica; v. P00083.

¹²³ Izmenjena optužnica, stavovi 15, 19, 39.

¹²⁴ V. gore, fusnotu 112.

potrebe, takva pitanja rešavati na kraju suđenja, u kontekstu svih relevantnih predloženih dokaza.

75. Panel se uverio da dokumenti SPOE00232076-00232081, SPOE00231482-SPOE00231498, SPOE00231444-SPOE00231464 i SPOE00225106-SPOE00225130 imaju *prima facie* dokaznu snagu. Iz razloga iznetih u prethodnom stavu, postoji dovoljno pokazatelja za njihovu pouzdanost, i u njima se iznosi dovoljno dokaza o činjenicama i okolnostima, naročito u vezi s ovlašćenjima i nadležnostima u disciplinskim pitanjima. Panel podseća da je u drugoj odluci o zahtevu tužilaštva zaključio da neobjavljeni rukopis u kojem se kao autor navodi g. Krasnićić ne ispunjava uslove za usvajanje zato što nema *prima facie* dokaznu snagu.¹²⁵ Panel napominje da su dokumenti SPOE00231482-SPOE00231498 i SPOE00231444-SPOE00231464 izvod iz rukopisa, ali smatra da se oni mogu usvojiti jer su u pitanju zvanični dokumenti OVK koji su samo ubačeni u neobjavljen rukopis. U prilog njihovoj autentičnosti i dokaznoj snazi ide i činjenica da su pronađeni u domu g. Krasnićića.

76. Dokument SPOE00231511-SPOE00231513 deo je rukopisa koji se pripisuje g. Krasnićiću kao autoru i koji je pronađen u njegovom domu. Taj dokument deo je odeljka rukopisa s naslovom „Dokumenti i materijali Glavnog štaba OVK“. Zaglavlje ovog dokumenta, druge oznake i sam sadržaj potvrđuju da je u pitanju dokument Glavnog štaba OVK. On ima dokaznu vrednost za umešanost Glavnog štaba OVK u operativna pitanja na nivou zone, u ovom slučaju zone Paštrik. Osim toga, u dokumentu ima i informacija o nastojanjima OVK da svoja vojna dejstva uskladi s vojnim dejstvima NATO-a. Iz njega proizlazi da je operaciju „Strela“ osmislio Glavni štab OVK. Na dokumentu nema ni datuma ni naznaka da ga je zaista izdao Glavni štab OVK, ali je po sadržaju jasno da je sačinjen posle intervencije NATO-a i da se odnosi na granicu između Albanije i Kosova. Prema tome, taj dokument ima dokaznu snagu za pokušaje Glavnog štaba OVK da

---

¹²⁵ Druga odluka o zahtevu tužilaštva, stavovi 126–131.

operativno doprinese ratnim dejstvima OVK, naročito kod obimnih i logistički složenih operacija u kojima se OVK donekle morala koordinisati s međunarodnim snagama.

77. Panel se uverio da je dokazna snaga dokumenata navedenih u stavovima 75–76 veća od eventualne štete po optužene. Odbrana će imati priliku da unakrsnim ispitivanjem relevantnih svedoka ospori sadržaj tih dokumenata.

78. S obzirom na navedeno, panel usvaja dokumente SPOE00232076-00232081, SPOE00231482-SPOE00231498, SPOE00231444-SPOE00231464, SPOE00225106-SPOE00225130 i SPOE00231511-SPOE00231513.

(d) Kategorija 4: dokumenti OVK u rukopisu

79. Tužilaštvo traži da se usvoje četiri dokumenta u rukopisu čiji se sadržaj odnosi na OVK a koji su zaplenjeni u domu g. Krasnićija ili u domu g. Seljimija.¹²⁶ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni i autentični, da imaju dokaznu snagu i da njihovim usvajanjem interesi odbrane neće biti neopravdano ugroženi.¹²⁷

80. Odbrana odgovara da se dati dokumenti mogu predložiti za usvajanje u dokaze samo posredstvom svojih autora,¹²⁸ da prvobitni izvor dokumenata nije poznat, da dokumenti nisu autentični, da nisu u dovoljnoj meri povezani sa krivičnim delima i vidovima odgovornosti iz optužnice i da je njihova dokazna snaga znatno manja od štetnih posledica po optužene.¹²⁹

---

¹²⁶ SPOE00229213-SPOE00229214, SPOE00229215-SPOE00229216, SPOE00227671-SPOE00227674, SPOE00227329-SPOE00227335; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokumenti 239–240, 250, 256.

¹²⁷ Zahtev tužilaštva, stav 3.

¹²⁸ Odgovor odbrane, stavovi 52–55; v. takođe prilog 6.1 uz odgovor odbrane, str. 38–40, 44–47.

¹²⁹ Odgovor odbrane, stavovi 97–101.

81. Panel konstatuje da su ovom kategorijom obuhvaćeni sledeći dokumenti u rukopisu: (i) zapisnici sa sastanka OVK i Glavnog štaba OVK od 9. i 23. jula 1998. i 16. avgusta 1998,¹³⁰ (ii) zapisnik sa sastanka OVK od 11. novembra 1998,¹³¹ (iii) beleške sa sastanka Glavnog štaba OVK u Divljaci/Divjakë 26. februara 1999¹³² i (iv) izveštaj s naslovom „Pokrajinsko tužilaštvo – specijalna istraga – Prizren 21.04.2001” o istrazi o „Drinijevom” ubistvu.¹³³

82. Panel napominje da se dokument SPOE00227329-SPOE00227335 tiče događaja iz 2001. godine, a oni nisu obuhvaćeni vremenskom nadležnošću Specijalizovanih veća i nisu obuhvaćeni krivičnim delima navedenim u izmenjenoj optužnici. Tužilaštvo u ovoj fazi postupka nije iznelo druge pokazatelje za *prima facie* relevantnost i dokaznu snagu ovog dokumenta.

83. Prvo, SPOE00229213-SPOE00229214, sadrži naznake za stav koji je Glavni štab OVK u tom trenutku imao o Bukošijevoj vladi, Demokratskom savezu Kosova (u daljem tekstu: LDK) i snagama FARK-a, o formiranju brigada unutar OVK, ulozi i položaju svedoka W04752 i „Čelikua” u tom trenutku i saznanjima koja je Glavni štab OVK imao o operativnoj situaciji na terenu. Panel napominje da su neki delovi (originalne) verzije dokumenta SPOE00229213-SPOE00229214 na albanskom po svemu sudeći nečitki ili poderani, ali se to očigledno nije odrazilo na važan deo dokumenta, to jest na onaj na koji tužilaštvo namerava da se osloni. Ovaj dokument sadrži zapisnik sa sastanaka Glavnog štaba OVK od 9. jula 1998. i 16. avgusta 1998, po kojima se, između ostalog, vide stepen obaveštenosti Glavnog štaba OVK o operativnim pitanjima i razni aspekti njegovih ovlašćenja, na primer u istragama, i odnos prema FARK/LDK. Dokument je pronađen u domu g. Krasnićija, a po sadržaju odgovara onom što bi trebalo da bude. On ima *prima facie* dokaznu snagu za pitanja o kojima se u njemu raspravlja, mada će se o dokaznoj

---

¹³⁰ SPOE00229213-SPOE00229214; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 239.

¹³¹ SPOE00229215-SPOE00229216; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 240.

¹³² SPOE00227671-SPOE00227674; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 250.

¹³³ SPOE00227329-SPOE00227335; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 256.

snazi ovog i svih drugih dokumenata odlučivati u kontekstu svih relevantnih dokaza. Panel ima u vidu i da je jedan deo ovog dokumenta nečitak. Isto važi i za dokument SPOE00229215-SPOE00229216, takođe zaplenjen u domu g. Krasnićija.

84. Drugo, SPOE00227671-SPOE00227674, jeste rukom pisan zapisnik sa sastanka Glavnog štaba OVK od 26. februara 1999. Dokument je pronađen u domu g. Seljimija. U njemu se, između ostalog, govori o konferenciji u Rambujeu, ocenjuju se organizaciona, politička i vojna situacija OVK i formiranje Privremene vlade Kosovo, što su sve pitanja relevantna za ovaj predmet. Osim toga, u njemu se iznose (dalji) dokazi o učestalosti sastanaka Glavnog štaba OVK i o dijapazonu pitanja relevantnih za njegov rad. Dalje, iznose se i dokazi o načinu na koji se birao vođa OVK i o različitim mišljenjima o tom pitanju. Tužilaštvo na ovu kategoriju dokumenata namerava da se osloni da bi pokazalo, kako tvrdi, vremensku podudarnost između sastanaka Glavnog štaba OVK i izdavanja saopštenja za štampu u vezi s pitanjima o kojima se na tim sastancima raspravljalo.¹³⁴ Panel se uverio da dokument SPOE00227671-SPOE00227674 ima *prima facie* dokaznu snagu za ova navedena pitanja.

85. Dalje, panel se uverio da je dokazna snaga tih dokumenata veća od njihovih eventualnih štetnih posledica. Kao što je već rečeno, o tome što su neki delovi dokumenta SPOE00229213-SPOE00229214 nečitki biće govora kad se bude ocenjivala njegova dokazna snaga.

86. S obzirom na navedeno, panel usvaja dokumente SPOE00229213-SPOE00229214, SPOE00229215-SPOE00229216 i SPOE00227671-SPOE00227674, ali, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbija da usvoji dokument SPOE00227329-SPOE00227335.

---

¹³⁴ F00709/A01, specijalizovani tužilac, *Annex 1 to Prosecutor Submission of Corrected Pre-Trial Brief and Related Request /Prilog 1 uz podnesak tužilaštva sa ispravljenim pretpretresnim podneskom i prateći zahtev/*, 24. februar 2022, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 19. Poverljiva redigovana (F00709/A02) i javna redigovana verzija (F00709/A03) zavedene su istog dana.

(e) Kategorija 5: drugi dokumenti OVK

87. Tužilaštvo traži usvajanje dodatna dva dokumenta.¹³⁵ Tužilaštvo tvrdi da su oni relevantni i autentični, da imaju dokaznu snagu i da njihovim usvajanjem interesi odbrane neće biti neopravdano ugroženi.¹³⁶

88. Odbrana u odgovoru kaže da dokument SPOE00232065-00232065 čine obrasci, da tužilaštvo nije pokazalo njihovu relevantnost i da oni nemaju nikakvu dokaznu snagu ukoliko se ne iznesu kontekstualni dokazi o tome ko ih je sačinio i da li su ikad korišćeni.¹³⁷ Tužilaštvo tvrdi i da dokument SPOE00225282-SPOE00225285 ima potpise nekoliko svedokâ tužilaštva, te da bi oni trebalo da posvedoče njegovu autentičnost pre nego što dokument bude usvojen.¹³⁸

89. Prvi dokument, SPOE00232065-00232065, jeste grupa obrazaca za trajne putne dozvole koje je izdao Glavni štab OVK.¹³⁹ Panel konstatuje da ti obrasci, doduše, nisu popunjeni, ali da ima dokaza za to da su se koristili¹⁴⁰ i da ovaj dokument pokazuje da je OVK bila ovlašćena da izdaje takve putne dozvole, a to je pak relevantno za ovlašćenja OVK nad operativnim zonama i njen odnos s njima.¹⁴¹ Dalje, ovaj dokument je i *prima facie* autentičan i ima dokaznu snagu, ima logotip i zaglavlje OVK, bilo je predviđeno da ga potpiše svedok W04752 i pronađen je u domu g. Krasnićija.

90. Drugi dokument, SPOE00225282-SPOE00225285, jeste spisak naređenja i odluka koje je izdao Glavni štab OVK.¹⁴² U njemu se navode naređenja, uputstva,

---

¹³⁵ SPOE00232065-00232065, SPOE00225282-SPOE00225285; prilog 6 uz zahteve tužilaštva, dokumenti 221, 272.

¹³⁶ Zahtev tužilaštva, stav 3.

¹³⁷ Prilog 6 uz odgovor odbrane, dokument 221.

¹³⁸ Prilog 6 uz odgovor odbrane, dokument 272.

¹³⁹ SPOE00232065-00232065; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 221.

¹⁴⁰ Engleski transkript zasedanja, 14. avgust 2023, str. 6362, redovi 2 do 24, 15. avgust 2023, str. 6400, redovi 1 do 19; 6. septembar 2023, str. 7350, redovi 14 do 23; v. takođe P00257.

¹⁴¹ Izmenjena optužnica, stav 19.

¹⁴² SPOE00225282-SPOE00225285; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, dokument 272.

naredbe i druge kategorije dokumenata koje je izdao Glavni štab OVK, numerisani i dati u hronološkom nizu za period od 2. jula 1998. do 17. februara 1999. Iako se u prevodu kaže da su neki dokumenti s tog spiska prevedeni delimično ili da su sasvim „nečitki“, mnogi drugi su u celini čitljivi. Ovaj dokument svedoči o obimu i prirodi operativnih poslova u koje se Glavni štab OVK uključivao. Zato je ovaj dokument relevantan i ima *prima facie* dokaznu vrednost. Za njegovu autentičnost postoji više pokazatelja (na primer, datum, upućivanje na naređenja i druge odluke ili mere koje je doneo Glavni štab OVK, kao i druga obeležja zvaničnih dokumenata OVK). Sve to, zajedno sa činjenicom da je dokument pronađen u domu g. Krasnićija, dovoljno govori u prilog *prima facie* autentičnosti i dokazne snage ovog dokumenta. Iako on ispunjava uslove iz pravila 138(1), panel napominje da će dokazna snaga koju će mu priznati delom zavisiti i od toga da li tužilaštvo ovaj dokument može da poveže s drugim već usvojenim dokumentima, odnosno od toga da li će putem svedoka koji će objasniti ovaj dokument biti u stanju da ga stavi u širi kontekst. Panel s tim u vezi primećuje da je svedok W01453 već naveden na spisku svedoka tužilaštva, i da bi on mogao da objasni taj kontekst.

91. Panel se uverio da je *prima facie* dokazna snaga dokumenata navedenih u stavovima 89–90 veća od eventualne štete po optužene. Odbrana će imati priliku da unakrsnim ispitivanjem relevantnih svedoka ospori sadržaj tih dokumenata.

92. S obzirom na navedeno, panel usvaja dokumente SPOE00232065-00232065 i SPOE00225282-SPOE00225285.

C. OCENJIVANJE DOKAZNE SNAGE PRIHVAĆENIH DOKUMENATA

93. Panel napominje da svi predloženi dokumenti za koje je konstatovao da se mogu prihvatiti ispunjavaju uslove iz pravila 138(1). Međutim, samo prihvatanje tih dokaza ne kazuje ništa o dokaznoj snazi koju će im panel eventualno pripisati. Isto tako, konstatacija panela o dokaznoj snazi *prima facie* nije isto što i ocena

dokazne snage nekog dokaza koju panel izvodi na kraju suđenja. Prema pravilu 139(2), panel ocenjuje svaki pojedinačni dokaz imajući u vidu celokupni korpus dokaza prihvaćenih u spis tokom suđenja koje se pred njim vodilo, daje sveukupnu ocenu i vaga sve dokaze u celini kako bi ustanovio da li su sporne činjenice dokazane. Iako je, dakle, u ovoj odluci konstatovao da će prihvatiti jedan broj dokumenata, panel će njihovu dokaznu snagu oceniti u kontekstu svih dokaza koji su prihvaćeni tokom suđenja. Dok bude ocenjivao koju će dokaznu snagu pripisati prihvaćenim dokazima, panel će svakako uzeti u obzir i to da li su svedoci te dokaze potkrepili i/ili stavili u kontekst.

VI. DISPOZITIV

94. Iz navedenih razloga panel

- a) **DELIMIČNO ODOBRAVA** zahtev tužilaštva u delu koji se tiče dokumenata iz priloga 1–2 i 6 zahtevu tužilaštva i dokumenata zaplenjenih u domu g. Krasnićija ili domu g. Seljimija;
- b) **USVAJA** sledeće dokumente: SPOE00230213-SPOE00230213, SPOE00230124-SPOE00230124, 086841-086841, 086855-086855, U000-9953-U000-9953, 086863-086863, SPOE00230775-SPOE00230775, 086832-086832, 086872-086872, SPOE00230797-SPOE00230797, SPOE00231368-SPOE00231369, SPOE00231905-00231905, SPOE00231370-SPOE00231370, SPOE00232784-00232785, SPOE00231901-00231903, SPOE00231896-00231898, SPOE00225232-SPOE00225232, SPOE00231371-SPOE00231371, SPOE00225233-SPOE00225233, SPOE00225166-SPOE00225167, SPOE00225225-SPOE00225225, SPOE00231372-SPOE00231373, SPOE00232794-00232795, SPOE00232745-00232746, SPOE00225168-SPOE00225168, SPOE00232775-00232775, SPOE00231899-00231900, 086846-086847, SPOE00232086-00232087, SPOE00231376-SPOE00231377,

086844-086845, SPOE00231374-SPOE00231375, SPOE00231378-
SPOE00231379, SPOE00225234-SPOE00225235, SPOE00231904-00231904,
SPOE00231380-SPOE00231381, SPOE00231922-00231923, SPOE00231921-
00231921, SPOE00231382-SPOE00231383, SPOE00227854-SPOE00227856,
SPOE00231384-SPOE00231385, SPOE00229228-SPOE00229229,
SPOE00232783-00232783, SPOE00225069-SPOE00225070, SPOE00232612-
00232614, SPOE00225218-SPOE00225219, SPOE00232813-00232814,
SPOE00225215-SPOE00225217, SPOE00225227-SPOE00225228,
SPOE00225230-SPOE00225231, SPOE00227888-SPOE00227890,
SPOE00225208-SPOE00225208, SPOE00225220-SPOE00225220,
SPOE00231831-00231832, SPOE00231390-SPOE00231390, SPOE00231833-
00231834, SPOE00231391-SPOE00231392, SPOE00231982-00231982,
SPOE00232868-00232868, SPOE00225162-SPOE00225162, SPOE00228826-
SPOE00228826, SPOE00225019-SPOE00225019, SPOE00225046-
SPOE00225048, SPOE00232068-00232068, SPOE00231346-
SPOE00231347, SPOE00231328-SPOE00231329, SPOE00231309-
SPOE00231411, SPOE00231330-SPOE00231431, SPOE00231326-
SPOE00231427, SPOE00231946-SPOE00231946, SPOE00223376-00223376,
SPOE00223375-00223375, SPOE00223374-00223374, SPOE00223373-
00223373, U000-0531-U000-0531, SPOE00248506-00248506,
SPOE00248503-00248503, SPOE00225270-SPOE00225270, SPOE00248502-
00248502, SPOE00232821-00232821, SPOE00232251-00232252,
SPOE00228822-SPOE00228822, SPOE00228801-SPOE00228806,
SPOE00228192-SPOE00228194, SPOE00225277-SPOE00225277,
SPOE00225264-SPOE00225264, SPOE00225261-SPOE00225261,
SPOE00225256-SPOE00225257, SPOE00225255-SPOE00225255,
SPOE00225252-SPOE00225252, SPOE00225250-SPOE00225250,
SPOE00225249-SPOE00225249, SPOE00225248-SPOE00225248,
SPOE00225247-SPOE00225247, SPOE00225246-SPOE00225246,

- SPOE00225243-SPOE00225243, SPOE00225242-SPOE00225242,
SPOE00225238-SPOE00225238, SPOE00225155-SPOE00225156,
SPOE00225153-SPOE00225154, SPOE00225152-SPOE00225152,
SPOE00225151-SPOE00225151, SPOE00225150-SPOE00225150,
SPOE00225131-SPOE00225131, SPOE00232076-00232081, SPOE00231482-
SPOE00231498, SPOE00231444-SPOE00231464, SPOE00225106-
SPOE00225130, SPOE00231511-SPOE00231513, SPOE00229213-
SPOE00229214, SPOE00229215-SPOE00229216, SPOE00227671-
SPOE00227674, SPOE00232065-00232065 i SPOE00225282-
SPOE00225285;
- c) **UPUĆUJE** sekretara da prihvaćenim dokumentima i njihovim prevodima dodeli broj dokaznog predmeta;
- d) **ODLAŽE** ocenu dokumenta SPOE00231332-SPOE00231435;
- e) **ODBIJA** zahtev da se bez posredstva svedoka usvoje dokumenti SPOE00229232-SPOE00229233, SPOE00227462-SPOE00227503 i SPOE00227329-SPOE00227335, ali ne prejudicira dalje zahteve; i
- f) **NALAŽE** tužilaštvu da eventualne zahteve da se zaštiti poverljivost prihvaćenog materijala podnese najkasnije **10. oktobra 2023. u 16:00 časova**. Rok za dostavljanje odgovora na takav zahtev je **17. oktobar 2023. u 16:00 časova**. Na odgovor se ne mogu ulagati replike.

/potpis na originalu/

Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija

Utorak, 3. oktobar 2023.

U Hagu, Holandija